

PEDAGÓGIAI PROGRAM

PÉCSI BELVÁROSI ÁLTALÁNOS ISKOLA

PÉCS, 2026.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	5
Iskolánk története	7
Adottságaink	9
Jelenünk- jövőnk – stratégiánk	11
Iskolánk programja, oktató-nevelő munkánk speciális területei	15
Német nemzetiségi nyelvoktatás	16
Matematika - oktatás	17
Úszás-sport	17
Zenei képzés – fúvószenekar	18
Első idegen nyelv (angol)	18
Tanórán kívüli foglalkozások	19
Nevelési program	20
Iskolánk emblémája	20
Iskolánk adatai	20
Mottónk	21
Küldetésünk	21
Az iskola funkciói	23
Az iskola értékrendszere	26
Az intézmény tevékenységrendszere	29
A tanulás – tanítás tevékenysége	29
A tanulás – tanítás alapelvei	29

Az osztályfőnökök nevelési feladatai	33
A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	34
Az iskolai beszámoltatás rendje	35
A délutáni élet - napközis foglalkozások és szabadidős programok	36
Napközi	36
Tanulószoza	38
A délutáni élet pedagógiai elvei	39
Személyiségfejlesztés	40
Közösségfejlesztés	44
Diákönkormányzat	48
Egészségnevelési és drogrevenációs programunk	51
A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	58
A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	63
A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	65
Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	66
1-4. évfolyam	66
5-8. évfolyam	66
A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések	68
A szülők és pedagógusok együttműködésének formái, továbbfejlesztési lehetőségei	68
A felvétel – átvétel helyi szabályai	69
Felülvizsgálat, módosítás	69
Partnereink	70
Helyi tanterv, A választott kerettanterv megnevezése	71

A választott kerettanterv feletti óraszám, a nem kötelező tanórai foglalkozások	76
Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	77
Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	79
A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	82
Mindennapos testnevelés	85
A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	86
Projektoktatás	87
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	88
Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	90
Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	92
Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	95
A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei	100
A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	103
Az iskolai egészségnevelés és környezeti nevelés elvei	104
A tanulók jutalmazásának, magatartás és szorgalmának értékelési elvei	109
A nemzetiségi, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségi, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	114
Érvényességi rendelkezések	116
A Pedagógiai Program legitimációja	117

A PEDAGÓGIAI PROGRAM FELÜLVIZSGÁLATÁNAK ÉS MÓDOSÍTÁSÁNAK CÉLJA

Pedagógiai programunk felülvizsgálatának és aktualizálásának célja, hogy intézményünk hagyományaira és eddig elért eredményeire építve olyan korszerű, gyermekközpontú pedagógiai környezetet teremtsünk, amely megfelel a tanulók, a családok és a változó társadalmi környezet új igényeinek.

Iskolánk pedagógiai munkájának középpontjában továbbra is a gyermek áll. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink biztonságos, támogató és örömteli környezetben sajátítsák el azokat az alapvető ismereteket és készségeket, amelyekre későbbi tanulmányaikban és életük során építeni tudnak. A tudás megszerzését ezért egyre inkább az aktív részvételre, a tapasztalati és élményszerű tanulásra, az együttműködésre, a differenciálásra és a tanulói önállóság erősítésére építjük.

A pedagógiai program fejlesztése során kiemelt figyelmet fordítunk a mozgás, a testi és lelki egészség, a művészeti nevelés, a nyelvi kompetenciák, valamint a tapasztalati és projektalapú tanulás jelentőségére. Célunk, hogy a tanulók számára az iskola ne csupán a tanulás helye, hanem olyan közösségi tér legyen, ahol képességeiket, érdeklődésüket és személyiségüket sokféle tevékenységben bontakoztathatják ki.

Pedagógiai programunk fejlesztésében fontos szempont a tanulói és szülői igények figyelembevétele. Ennek jegyében az intézmény nyitott az új pedagógiai és módszertani kezdeményezésekre, valamint arra, hogy képzési kínálatát a helyi közösség valós igényeihez igazítsa.

E szemlélet részeként tervezzük egy új, az első évfolyamon induló, mozgás-, nyelvi- és művészeti elemeket kiemelten kezelő tagozat indítását. A tagozat pedagógiai koncepciójának meghatározó eleme a rendszeres mozgás és úszás, a nyelvi fejlesztés, valamint az élményszerű művészeti nevelés. A hangsúlyos művészeti terület kiválasztásánál a családok igényeit is figyelembe kívánjuk venni, ezért annak meghatározását előzetes szülői igényfelméréshez kötjük.

Az új tagozat kialakítása nem a meglévő intézményi értékek feladását, hanem azok továbbfejlesztését jelenti. Az úszásoktatás, a testnevelés, a nyelvoktatás, a zenei és egyéb művészeti tevékenységek, valamint a gyermekközpontú pedagógiai szemlélet iskolánk hagyományos és jelenlegi arculatának meghatározó elemei. Az új kezdeményezés ezekre az erősségekre építve kíván korszerű, a gyermekek sokoldalú fejlődését támogató lehetőséget teremteni.

Pedagógiai programunkban ezért törekszünk arra, hogy a tanulás és a nevelés egységét megőrizve nagyobb teret kapjon az élményszerű tanulás, a mozgás, a művészet, a közösségi tapasztalatszerzés, a tanulói aktivitás és az egyéni fejlődési utak támogatása.

ISKOLÁNK TÖRTÉNETE

Iskolánk modern, tágas épületben a történelmi belváros szívében található.

A középkori - feltehetően plébániai - ház helyén 1722-ben már iskoláztatás célját szolgáló épület állt. A növekvő számú német betelepülő családra való tekintettel a már működő magyar iskola mellett javasolták a városi tanácsnak német iskola működtetését is.

1778-ban a Mária Terézia által kiadott rendelkezés értelmében a Leonardo da Vinci utca 1. szám alatt kezdte meg működését a normál iskola két tanítóval.

1792-től a pécsi rajziskola is helyet kapott az épületben, de a zenei képzés is hangsúlyos volt a magyar nyelv tanítása mellett.

1848/49-ben az idegen nyelvek (latin és német) kiszorultak az oktatásból.

Az ötvenes években fogházzá alakították az iskola épületét, a tanítás a püspöki épület udvari helyiségeiben folyt tovább. Az új tanítási rendszer és a magyar nyelv háttérbe kerülése jellemzi ezt az időszakot.

A '60-as évektől szemléltető oktatás és népiskolai tendencia figyelhető meg.

A '70-es és '80-as években előtérbe került a testedzés és a zenetanítás. Az utóbbi Schneider István érdeme.

Az 1918-20-as évek alatt a szerb csendőrség laktanyája lett az épület, majd börtönként használták.

1921-ben kapta vissza az intézmény nemes feladatát, s itt működött a Belvárosi Általános Iskola 1983-ig. Ekkor költözött az újonnan elkészült Megye utca 15. szám alatti épületbe, mely jóval több gyermek oktatását tudja biztosítani korszerűbb körülmények között.

Iskolánk történetében visszatérően jelen volt a nyelvoktatás, a művészeti nevelés, a zenei képzés és a testedzés iránti elkötelezettség. Ezek az értékek napjainkban is meghatározó részei intézményünk arculatának. Pedagógiai programunk korszerűsítése során ezért hagyományainkra építve, ugyanakkor a mai gyermekek és családok igényeihez igazodva kívánjuk továbbfejleszteni pedagógiai gyakorlatunkat.

ADOTTSÁGAINK

Teljes terület: 6632 m²

Sportudvar /beton/: 653 m²

Az egy tanulóra jutó hasznos terület: 10,5 m²

Az iskola terv szerinti típusa: 16 tanterem

Szaktanterem: 4

Beépített terület: 2100 m²

Sportpálya: 847 m²

A tantermek száma: 23

Egyéb helyiségek: 29

Az egykor modern technikával készült iskolaépület állapotának javítása érdekében a fenntartó és az iskolavezetés folyamatos erőfeszítése eredményeként mindig történnek állagmegóvási munkálatok.

Az épület adottságai jók: tágas, világos tantermek és folyosók találhatók benne.

Rendelkezésünkre áll 2 tornaterem, egy sportpálya, uszoda, egy újonnan épült játszótér, 2 udvar, ebédlő, a könyvtárban több mint tízezer könyv várja az érdeklődőket.

Intézményünk egyik meghatározó adottsága a mozgás és a sport kiemelt szerepe. Pedagógiai programunkban a testi egészség, a rendszeres fizikai aktivitás, a mozgás öröme és az egészségtudatos életvezetés hosszú ideje fontos értéket képvisel. Célunk, hogy tanulóink minél többféle mozgásformát és sportágat megismerhessenek, és megtalálják azokat a tevékenységeket, amelyekben örömeiket lelik. A meglévő uszoda és sportlétesítmények ezért nem csupán infrastrukturális adottságot, hanem pedagógiai lehetőséget is jelentenek.

Az iskola adottságaira építve törekszünk arra, hogy a tanulás minél több területen tapasztalati, tevékenységközpontú és élményszerű legyen. A mozgás, a sport, a művészeti tevékenységek, a nyelvtanulás, az együttműködésre épülő feladatok és a tanórán kívüli programok egyaránt hozzájárulhatnak a gyermekek sokoldalú személyiségfejlődéséhez.

Továbbtanulási mutatóink kiemelkedőek, az iskolánkat elhagyó gyermekek döntő többsége gimnáziumokban, szakközépiskolákban tanul tovább, s a középiskolai visszajelzések alapján elmondhatjuk, hogy tanulóink megállják a helyüket.

Adódó problémáinkkal nem vagyunk egyedül, a szülőkre és a szülői szervezetek támogatására mindig számíthatunk.

Pedagógiai munkánk fontos erőforrása a tanulók, a pedagógusok és a szülők együttműködése. A szülők és a családok tapasztalatainak, visszajelzéseinek és igényeinek figyelembevétele hozzájárul ahhoz, hogy intézményünk pedagógiai kínálata a helyi közösség valós szükségleteire is reagáljon.

Iskolánk adottságai és hagyományai lehetőséget teremtenek arra, hogy a meglévő értékekre építve új pedagógiai kezdeményezéseket indítsunk. Ennek részeként kívánjuk továbbfejleszteni a mozgásra, az úszásra, a nyelvi fejlesztésre és a művészeti nevelésre épülő lehetőségeinket, különös figyelemmel az első évfolyamon induló új képzési irányra.

Az intézmény fejlesztése során alapelvünk, hogy meglévő erősségeinket megőrizzük, ugyanakkor azokat a gyermekek életkori sajátosságaihoz, a családok igényeihez és a korszerű pedagógiai elvárásokhoz igazítva folyamatosan megújítsuk.

JELENÜNK- JÖVŐNK – STRATÉGIÁNK

Stratégiai célkitűzésünk: gyermekközpontú, mozgásban gazdag, művészetekkel és nyelvekkel átszőtt iskola.

Célunk, hogy iskolánk hagyományos értékeit és jól működő pedagógiai gyakorlatát megőrizve, ugyanakkor a változó társadalmi, pedagógiai és családi igényekhez rugalmasan alkalmazkodva biztosítsunk korszerű, magas színvonalú és gyermekközpontú nevelést-oktatást.

Pedagógiai munkánkban az oktatást és a nevelést továbbra is egymással egyenrangú területként kezeljük. Fontosnak tartjuk, hogy minden gyermek biztonságos, támogató és szeretetteljes környezetben élje meg az iskolai éveket, és olyan tudással, képességekkel, szokásokkal és személyes tapasztalatokkal gazdagodjon, amelyekre későbbi tanulmányai és élete során is építeni tud.

Iskolánk jövőjének meghatározó eleme a tanulás élményszerűbbé, tevékenységközpontúbbá és gyermekközpontúbbá tétele. Törekszünk arra, hogy a tanulók ne csupán befogadói, hanem aktív résztvevői legyenek a tanulási folyamatnak. Ennek érdekében nagyobb teret kívánunk biztosítani a tapasztalati tanulásnak, a problémamegoldásnak, az együttműködésnek, a projektjellegű feladatoknak, a tanulói önállóságnak és az egyéni fejlődési utak támogatásának.

Stratégiai célunk a testi és lelki egészség tudatos támogatása is. A mozgás és a sport iskolánk hagyományos értékei közé tartozik, ezért törekszünk arra, hogy a rendszeres és örömteli mozgás az iskolai élet minél több területén megjelenjen. Az úszás és a testnevelés fejlesztése mellett fontosnak tartjuk a változatos mozgásformák megismertetését, a mozgás örömeinek kialakítását, valamint az egészségtudatos életvezetés megalapozását.

Hagyományos profilunkat – a német nemzetiségi nyelvoktatást, az úszást, a testnevelést, az angol nyelv oktatását, valamint a művészeti és zenei neveléshez kapcsolódó értékeinket – továbbra is fontosnak tartjuk. Ugyanakkor nyitottak vagyunk az új pedagógiai lehetőségekre és olyan fejlesztésekre, amelyek a gyermekek sokoldalú fejlődését szolgálják.

Ennek részeként az első évfolyamon egy olyan új képzési irány kialakítását tervezzük, amelyben kiemelt szerepet kap a rendszeres mozgás és úszás, a nyelvi fejlesztés, valamint a művészeti nevelés.

Az új képzési irány kialakításánál fontos alapelvünk a családok véleményének és igényeinek figyelembevétele. Terveink szerint a nyelvi elem választható formában jelenne meg (német vagy angol nyelv). A hangsúlyos művészeti terület meghatározását – legyen az a zenei, vizuális, dramatikus vagy mozgásos-művészeti irány – előzetes szülői igényfelmérés alapján kívánjuk kialakítani. Így a képzés tartalma nem előre meghatározott elképzeléshez, hanem a gyermekek és családok valós igényeihez igazodhat.

Stratégiai törekvésünk, hogy az iskola a tanulás, a mozgás, a művészet, a közösségi élmények és a nyelvi fejlődés egymást erősítő színtere legyen. Olyan iskolai környezet kialakítására törekszünk, ahol a gyermekek különböző képességei és érdeklődései értéként jelennek meg, és ahol minden tanuló megtalálhatja azokat a tevékenységeket, amelyekben sikeres lehet.

Továbbra is fontosnak tartjuk a stabil alapkészségek kialakítását és a korszerű, használható, alkalmazható tudás megszerzését. A magas színvonalú oktatás mellett törekszünk a differenciálásra, az egyéni fejlesztésre, a tehetséggondozásra, a felzárkóztatásra és a hátrányok csökkentésére. Nyitottak vagyunk a különböző adottságokkal, készségekkel és képességekkel rendelkező gyermekek fogadására.

A pedagógiai fejlesztésekben számítunk a tanulók, a pedagógusok és a szülők együttműködésére. Fontosnak tartjuk a rendszeres visszajelzést és az igények megismerését, ezért a pedagógiai program fejlesztése során törekszünk a partneri szemlélet erősítésére.

Tanórán kívüli foglalkozásainkat, gyermekrendezvényeinket évről évre színesítjük, a gyerekek igényeihez szabjuk, a jól sikerült új kezdeményezéseket megtartjuk, új hagyományokat teremtünk, nyitottak vagyunk az innovációkra.

Az Oktatási és Gyermekügyi Minisztérium 14 pontos javaslatcsomagja is az alsó tagozatos oktatás gyermekközpontú megújítását, a terhelés csökkentését és az élményszerű tanulást célozza meg. Ezt az ajánlást mi a következőképpen valósítjuk meg:

14 pontos javaslat	Mi volt már nálunk?	Mit fejlesztünk?	Konkrét intézményi gyakorlat
gyermekbarát napkezdés	részben	minden osztályban kötelezővé tesszük	reggeli ráhangolódás
rugalmas óraszervezés	projektoktatás	erősítjük	tanulási blokkok
több mozgás	úszás + testnevelés	új tagozattal kiemljük	napi mozgás
projektnapok	projekthét	rendszeresítjük	még több évi projektnap
fejlesztő értékelés	részben	jelentősen fejlesztjük	önértékelés, egyéni visszajelzés
művészeti nevelés	zene, kórus, fúvószenekar	kiterjesztjük	új művészeti program
tapasztalati tanulás	projekt módszer	erősítjük	múzeum, városi tér, természet
mese/felolvasás	részben	kiterjesztjük	mindennapos olvasási idő
biztonságos környezet	meglévő gyermekvédelmi rendszer, kidolgozott antibullying program	tovább erősítjük	bántalmazásmegelőzés

Diákjainknak egy életre szóló útravalót kívánunk adni, mert valljuk, hogy csak a stabil tudásra lehet a későbbiekben építkezni. Fontos számunkra, hogy a diákok biztos alapkészségek birtokában korszerű, használható, alkalmazható tudásra tegyenek szert, és legyenek képesek boldogulni szűkebb és tágabb környezetükben. Igényeljük, hogy tanulóink, tanáraink és a szülők közössége véleménynyilvánítással segítse a nevelő-oktató munkát, a célok meghatározását; lehetőségeik szerint aktívan vegyenek részt a megvalósításban. Nyitottak vagyunk a különböző adottságokkal, készségekkel, képességekkel rendelkező gyermekek fogadására. Nevelési és oktatási tevékenységünk révén lehetőséget teremtünk a tehetséggondozásra, egyéni fejlesztésre, felzárkóztatásra, hátránykompenzációra egyaránt, a lemorzsolódás megakadályozására.

Akkor tartjuk sikeresnek magunkat:

- tanulóink számára örömtelibbé és motiválóbba válik a tanulás,
- a tanulók aktívabban vesznek részt saját tanulási folyamatukban.
- erősödik a mozgás és az egészséges életmód szerepe az iskolai mindennapokban,
- csökken a tanulók közötti bullying és cyberbullying,
- a tanulók több lehetőséget kapnak a művészeti és kulturális önkifejezésre,
- fejlődnek a tanulók nyelvi, szociális, kommunikációs és együttműködési kompetenciái,
- a szülői és tanulói visszajelzések alapján az iskola képes reagálni a közösség igényeire,
- megőrizzük az iskola eddigi erősségeit és hagyományait, miközben képesek vagyunk új, eredményes pedagógiai kezdeményezések bevezetésére,
- tanulóink stabil alapkészségekkel, alkalmazható tudással, önállósággal és a továbbtanuláshoz szükséges kompetenciákkal hagyják el intézményünket,
- ha az iskolánkat választók száma nem csökken nagyobb mértékben, mint ami a demográfiai adatokból következik,
- ha meg tudjuk őrizni erősségeinket: iskolánk tanulmányi átlagát, a bukások számának elenyésző arányát, továbbtanulási mutatóinkat,
- ha a belső és külső (szaktárgyi és neveltségi szint) mérések értékelése egyaránt fejlődést mutat,
- ha munkánkat, erőfeszítésünket, eredményeinket iskolánk fenntartója is elismeri, értékeli.

ISKOLÁNK PROGRAMJA, OKTATÓ-NEVELŐ MUNKÁNK SPECIÁLIS TERÜLETEI

Bevezetés

Iskolánk pedagógiai programjának kiemelt területei az intézmény hagyományaira, meglévő szakmai értékeire, tárgyi és személyi lehetőségeire, valamint a tanulók és a családok igényeire épülnek.

Pedagógiai munkánkban fontosnak tartjuk, hogy a biztos alapok, a korszerű és alkalmazható tudás megszerzése mellett a gyermekek számára élményszerű, tevékenységközpontú és motiváló tanulási környezetet biztosítsunk.

Iskolánk hagyományos arculatának meghatározó elemei a német nemzetiségi nyelvoktatás, az úszás és a sport, az idegen nyelvek, a matematika, valamint a zenei és kulturális nevelés. Ezeket az értékeket a változó igényekhez igazodva kívánjuk továbbfejleszteni.

Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy tanulóink minél többféle tapasztalaton keresztül, cselekvésbe ágyazottan, együttműködésben és az életkori sajátosságaiknak megfelelő módon tanulhassanak. Ennek része a mozgás, a művészeti tevékenység, a nyelvi fejlesztés, a projektjellegű és interdiszciplináris tanulás, valamint az iskolán kívüli tapasztalatszerzés.

Speciális programjaink kialakításakor törekszünk arra, hogy azok a tanulók testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődését egyaránt szolgálják, és lehetőséget teremtsenek a tehetséggondozásra, az egyéni fejlesztésre, a felzárkóztatásra és a közösségépítésre.

A programok fejlesztése során a gyermekek és a szülők visszajelzéseire is építünk. Az új kezdeményezéseket lehetőség szerint igényfelmérés és tapasztalati visszajelzések alapján alakítjuk, és a jól működő programokat hosszú távon is megőrizzük.

Német nemzetiségi nyelvoktatás

Nemzetiségi osztályaink tanulói 1-8. osztályig heti 5 órában tanulják a nemzetiségi német nyelvet. A nyelvoktatásnak ez a formája a nyelvi képzés mellett magában foglalja a nemzetiségi kultúra ismeretét is. Mindez nemcsak a német tanórák keretében, hanem a német-

népismeret tantárgyban is megjelenik. Ennek elmélyítését szolgálja: a tárgyi emlékek gyűjtése, kiállítások szervezése, német anyanyelvű falvakkal való kapcsolattartás, irodalmi, zenei anyag, népszokások, népviselet megismerése. Minden évben az őszi kirándulást német nemzetiségi falvakba szervezzük (Bóly, Egyházaskozár, Ófalu, Geresdlak, Óbánya, Himesháza, Mecseknádasd). Az élményeket plakátokon, fotókiállításokon jelenítjük meg. Az iskola nemzetiségi jellegét kiemelve a tárgyi emlékekből álló gyűjteményt az úgynevezett „nemzetiségi sarok” állandó kiállítása hangsúlyozza.

Testvérkapcsolatok létesítésében, ápolásában előrébb járunk a legtöbb pécsi iskolánál. Egy-egy külföldi utazás, barátság más kultúrkörben, más szokások között élő gyermekekkel, életre szóló élmény tanulóink számára. A Pécsi Német Önkormányzat kezdeményezésére a német nemzetiségi iskolák jó kapcsolatot tartanak fenn egymással, így részt veszünk egymás versenyein és képviseljük iskolánkat egymás rendezvényein.

A német önkormányzatok és más szervezetek felkérésére műsort adunk (pl. Pécsi Napok német rendezvényei, Kinderfestival, EU-s kórusfesztivál, a Lenau Házban rendezett kiállítás-megnyitók, bemutató műsorok, versenyek).

Tagjai vagyunk a Baranyai Német Táncegyesületnek.

Évente 2 alkalommal nyelvi táborba utazunk német nyelvterületre, mindezt az alapítványunk és a szülők támogatásával.

Nyolcadik osztályos tanulóink DSD nyelvvizsgát tehetnek. Hetedik osztályban megkezdődik erre a felkészülés. Ez megelőzően szintfelmérő teszt alapján eldől, hogy ki alkalmas erre a feladatra. A vizsga eredményét kiértékeljük, erről statisztikát készítünk.

Matematika – oktatás

A alsó és felső tagozaton diákjainknak lehetőségük van tehetséggondozás és fejlesztés formájában matematika tudásukat elmélyíteni. Célunk nem a tananyag növelése, hanem a megszerzett tudást alkalmazó, logikusan gondolkodó diákok nevelése.

Úszás-sport

Tanmedencénk lehetővé teszi, hogy minden tanulónk megtanuljon úszni. A mindennapos testnevelés keretében az 5 testnevelés órából egyet az uszodában töltenek a gyerekek (1-6. évfolyam).

Az úszás mellett sokféle mozgási lehetőséget kínálunk: labdarúgás, atlétika, kosárlabda, asztalitenisz, röplabda.

A gyermekek az úszás mellett évenként újabb sportágakkal ismerkednek meg 5. osztálytól. Célunk nem élsportolók nevelése, hanem az egészséges életmód kialakítása, a mozgás megszerettetése.

A következő tanévtől egy új, első évfolyamtól induló képzési irányt kívánunk bevezetni, amelyben kiemelt szerepet kap a rendszeres mozgás és úszás, a nyelvi fejlesztés, valamint a művészeti nevelés.

Zenei képzés – fúvószenekar

A Liszt Ferenc Zeneiskolával közösen iskolánkban fúvószenekar működik. A szolfézs órákra

és a hangszeres képzésre is épületünkben kerül sor a délutáni órákban. Sopianae fúvószenekarunk mind sikeresebb, már nemzetközi elismerésben is részesült, többször szerepelnek Pécs város kulturális rendezvényein, valamint a Pécsváradi Nemzetközi Fúvósfesztiválon. A zenekar is hivatott a nemzetiségi oktatás

érzelmi háttérének és a rendezvények különleges alaphangulatának biztosítására.

Első idegen nyelv (angol):

A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában arra a távlati koncepcióra alapozunk, hogy a majdani érettségi vizsga idejére a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

Iskolánk oktató-nevelő munkájának kiemelkedő területei tehát a következők:

- német nemzetiségi nyelvoktatás magas óraszámban (1-8. osztályig heti öt óra),
- egy osztályban az angol nyelv emelt szintű oktatása (első évfolyamtól fokozatosan az emelt szintig)
- a nemzetiségi nyelvoktatás mellett az angol idegen nyelvként történő oktatása (5-8. évfolyamon)

Tanórán kívüli foglalkozások

A tanórai foglalkozásokon kívül színes diákéletet biztosítunk tanulóinknak. Ezt szolgálják a napközis foglalkozások, szakköreink, a különféle táborok (balatoni és német nyelvi táborok, melyeket a szülők finanszíroznak), gyermekkórusunk (magyar és német repertoárral).

Az ILMT (iskolai lemorzsolódás megelőzését támogató program) szempontjából figyelünk arra, hogy méltányos hozzáférést biztosítsunk az arra rászoruló, a lemorzsolódásban érintett tanulóknak. A táborok, kirándulások igénybevételéhez a Diákönkormányzat és a Pallas Athene Alapítvány anyagi támogatást nyújt a rászoruló gyerekeknek.

Rendezvényeink kiváló szereplési alkalmakat nyújtanak diákjainknak: nemzetiségi est változó témával, projekthéttel kiegészítve. Márton - nap, karácsonyi koncert, farsang, - ünnepélyeink pedig meghitt percekkel tagolják a hétköznapiakat.

Havi rendszerességgel színvonalas programokat szervezünk a napköziben, alkalmanként a szülők bevonásával.

Hagyományaink közé tartoznak a „Belvárosiért” emlékérem és plakett, „Jó tanuló, jó sportoló” serleg, melyeket minden évben az évvárón átadunk az arra érdemes tanulóknak.

A szülők kérését, igényeit is figyelembe véve, szakmai szempontok szerint alakítottuk ki iskolánk nevelési - oktatási programját. Az ILMT szempontjából figyelünk arra, hogy a jogszabályoknak megfelelően esélyegyenlőségi szempontból is. A széles kínálatból mindenki megtalálhatja, amit szeretne, anélkül, hogy a gyerekek az épületet el kellene hagynia. A Liszt Ferenc Zeneiskolával történt megállapodás alapján a szolfézs és zeneórák nagy részét helyben oldjuk meg.

Olyan arculatot kívánunk kialakítani, ahol diák, tanár, szülő jól érzi magát és elégedett. Az ILMT szempontjából figyelünk arra, hogy ideális környezetet biztosítsunk kiscsoportos foglalkozásokhoz, rekreációhoz.

Tudjuk, hogy nem vagyunk tökéletesek, a mindennapokban lehetnek olykor még zökkenők is, de a hibák kijavítására folyamatosan törekszünk.

NEVELÉSI PROGRAM

ISKOLÁNK EMBLÉMÁJA

ISKOLÁNK ADATAI

(Alapító okiratunk mellékletben)

Név:	Pécsi Belvárosi Általános Iskola 7621 Pécs, Megye u. 15.
Telefon:	72/532-483
Fax:	72/532-483
E-mail:	belvarosi.pecs@gmail.com
Fenntartó:	Pécsi Tankerületi Központ
Működési engedély:	522/2003. (11.20.) Közgyűlési határozat
Alapító okirat:	6-743-17/2003
Működési terület:	Pécs város
Helyrajzi szám:	17656/52

MOTTÓNK

*„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogyan felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogyan megtaníttson bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára,
hogyan megtaníttson szeretni, amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”*

(Szent-Györgyi Albert)

KÜLDETÉSÜNK

Tudjuk, hogy nincs egyszerűen megfogalmazható módszer, sem egyetlen megoldás vagy mágikus képlet. A siker apró, de fontos részekből tevődik össze annak érdekében, hogy a legjobbat nyújtsuk a ránk bízott gyerekeknek, akik a jelenben élnek, de a jövőbe kell, hogy tekintsenek.

Hatékony iskola kialakítására törekszünk, ahol a pedagógusok kitartóan azon munkálkodnak, hogy támogató légkörben, aktívan és a személyiség számára ösztönzően tanítsanak. Alapvetőnek tartjuk tehát a jellemet és a tudást erősítő nevelést és oktatást.

Ennek érdekében magas követelményeket állítunk az iskolai teljesítményekkel és viselkedéssel kapcsolatban. Azt valljuk, hogy minden tanulót lehet tanulásra motiválni.

Az ILMT szempontjából figyelünk arra, hogy az intézményünk belső erőforrásait és a szervezeti struktúráját úgy alakítsuk ki, hogy az a méltányos oktatásszervezésnek megfeleljen, az esélyegyenlőséget támogassa.

Ahhoz, hogy fennmaradjon a jó színvonal, állandó ellenőrzés és jutalmazás, pozitív attitűd szükséges. Ugyanakkor egyéni követelményeket állítunk fel, így ösztönözve tanítványainkat a tőlük telhető legjobb munkavégzésre.

Mindehhez megpróbálunk barátságos, pozitív hatást sugárzó, egészséges, otthonos környezetet teremteni.

Visszatérő programjainkkal kialakítjuk az iskolával szembeni azonosulás és büszkeség, az összetartozás érzését, illetve lehetőséget biztosítunk tanár és diák informális találkozására, és törekszünk arra, hogy gondoskodó iskolává váljunk.

Minden iskolára jellemző, hogy vannak problémái – nekünk is.

Alapvető igényünk, hogy szembesüljünk a nehézségekkel, és megoldásközpontúak legyünk.

Arra törekszünk, hogy a nálunk végzett fiatalok bármely középiskolában megállják helyüket, s valamennyi élethelyzetben érvényesülni tudjanak.

Az ILMT szempontjából figyelünk arra, hogy a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulóink is helytálljanak úgy az iskolában, mint az életben.

Olyan iskolát kívánunk működtetni, amely egyszerre őrzi értékeit és képes megújulni; amelyben a tudás, az alkotás, a mozgás, a közösség és az élmény egyaránt helyet kap; és amely a gyermekeket nem csupán a következő iskolafokozatra, hanem az önálló, felelős és tartalmas életre készíti fel.

AZ ISKOLA FUNKCIÓI

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók számára olyan biztonságos, elfogadó és ösztönző környezetet biztosítson, amelyben tudásuk, képességeik, személyiségük és közösségi kompetenciáik egyaránt fejlődhetnek. Az iskola feladata nem csupán az ismeretek közvetítése, hanem a tanulók felkészítése az önálló, felelős és együttműködő életvezetésre is.

• Szocializáló és személyiségformáló funkció

Az iskola a család mellett a gyermek személyiségfejlődésének és társas kapcsolatainak egyik meghatározó színtere. Feladatunk a felelősségtudat, az önállóság, az együttműködés, az empátia, a tolerancia, a szabályok elfogadása és a konfliktusok békés rendezésének fejlesztése.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink megtapasztalják a közösséghez tartozás, az egymás iránti figyelem és a közös tevékenység örömet. A tanórai és tanórán kívüli közösségi programok, projektek, sport- és művészeti tevékenységek egyaránt hozzájárulnak a személyiség fejlődéséhez és az iskolai közösséghez való kötődéshez.

Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy minden gyermek megtalálja azokat a tevékenységeket és tanulási helyzeteket, amelyekben sikeres lehet, fejlődését pedig egyéni szükségleteihez és lehetőségeihez igazodó támogatással segítsük.

• Tudásközvetítő, képesség- és kompetenciafejlesztő funkció

Feladatunk a tanulók életkoruknak és egyéni sajátosságaiknak megfelelő, biztos alpműveltségének és alapkompétenciáinak kialakítása, valamint a továbbtanuláshoz és a mindennapi életben való eligazodáshoz szükséges használható tudás megalapozása.

A tanulási folyamatban a pusztán ismeretátadás mellett egyre nagyobb szerepet kap az ismeretek alkalmazása, a problémamegoldás, a logikus gondolkodás, a kreativitás, a kommunikáció, az együttműködés és az önálló tanulás képességének fejlesztése.

Ennek érdekében törekszünk a tevékenység- és élményközpontú tanulásszervezésre, a differenciálásra, az egyéni tanulási utak támogatására, a kooperatív és projektalapú tanulási formák alkalmazására, valamint a tanulók aktív részvételére.

A tanulók fejlődését folyamatos, személyre szabott, fejlesztő visszajelzésekkel segítjük. Célunk, hogy a gyermekek ne csupán tudják, amit megtanultak, hanem képesek legyenek azt új helyzetekben is alkalmazni.

• **Kulturális funkció**

Iskolánk feladata a magyar kultúra, a német nemzetiségi kultúra és az európai kulturális értékek megismertetése, ápolása és továbbadása. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink saját kulturális örökségüket ismerjék és becsüljék, ugyanakkor nyitottak legyenek más kultúrák és értékek iránt is.

A német nemzetiségi nyelvoktatás, a zenei nevelés, a művészeti tevékenységek, az ünnepekhez és hagyományokhoz kapcsolódó programok, valamint a kulturális események és közösségi élmények egyaránt ezt a célt szolgálják.

A művészeti nevelést az önkifejezés, a kreativitás, az együttműködés és az érzelmi gazdagodás fontos eszközének tekintjük. Az új első évfolyamtól induló képzési irányban a művészeti terület konkrét hangsúlya a szülői igényfelmérés eredménye alapján alakulhat ki.

• **Az egészséges életmódot és testi-lelki jóllétet támogató funkció**

Az iskola nevelési-oktatási feladatai között kiemelt helyet kap a rendszeres mozgás, az egészséges életmód és a testi-lelki egyensúly támogatása. A mozgásra nem csupán a testnevelés részeként, hanem a gyermekek jóllétét, figyelmét, terhelhetőségét és közösségi élményeit támogató lehetőségként tekintünk.

Iskolánk meglévő úszás- és sporthagyományaira építve törekszünk arra, hogy a tanulók életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelően, örömmel és sikerélményekkel vegyenek részt a mozgásos tevékenységekben.

• **Esélyteremtő és befogadó funkció**

Iskolánk feladata, hogy a tanulók eltérő adottságait, szükségleteit és fejlődési ütemét figyelembe véve biztosítsa a fejlődés lehetőségét. A tehetséggondozás, a felzárkóztatás, a hátrányok kompenzálása és a lemorzsolódás megelőzése egymást kiegészítő feladataink.

Törekszünk olyan befogadó iskolai környezet kialakítására, amelyben minden gyermek biztonságban érezheti magát, és amelyben a bántalmazás, a kirekesztés és a megalázó bánásmód megelőzése kiemelt jelentőségű.

Az iskola ezen funkcióinak megvalósításában meghatározó szerepet kap a tanulókkal és a szülőkkel való együttműködés. A családok véleményét és tapasztalatait lehetőség szerint figyelembe vesszük, különösen az iskola életének és új kezdeményezéseinek alakításakor.

AZ ISKOLA ÉRTÉKRENDSZERE

Iskolánk értékrendszerének középpontjában a **gyermek áll**. Olyan értékeket kívánunk közvetíteni és megerősíteni, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy tanulóinkból önállóan gondolkodó, felelősségteljes, együttműködő, másokat tisztelő és a változó világ kihívásaira nyitott fiatalok váljanak.

Alapfeladatunk, hogy a gyermekek számára **orientációs mintát adjunk az értékes, tartalmas és felelős élethez**. Ennek része a tudás értéke, az emberi kapcsolatok megbecsülése, a testi-lelki egészség, a kulturális hagyományok ápolása, az önállóság, a kitartás, a kreativitás és a közösség iránti felelősség.

Kiemelt értékeink

• A gyermek és az emberi méltóság tisztelete

Minden tanulót értéknek tekintünk. Törekszünk arra, hogy az iskola biztonságos, elfogadó és támogató közeg legyen, ahol a gyermekek véleményüket megfelelő keretek között kifejezhetik, kérdezhetnek, hibázhatnak és újra próbálkozhatnak.

• Tudás és tanulás

A tudást nem önmagáért, hanem a világ megértésének, az önálló gondolkodásnak és a mindennapi életben való eligazodásnak az eszközeként tekintjük. Fontosnak tartjuk a biztos alapok kialakítását, ugyanakkor arra törekszünk, hogy tanulóink a megszerzett ismereteket alkalmazzák, összekapcsolni és új helyzetekben felhasználni is képesek legyenek.

• Önállóság és felelősség

Célunk, hogy tanulóink fokozatosan képessé váljanak saját tanulásuk, döntéseik és cselekedeteik irányítására. Az életkoruknak megfelelő önállóság kialakításával együtt jár a felelősségvállalás önmagukért, társaikért, közösségükért és környezetükért.

• **Együttműködés és közösség**

Fontos értékünk az egymásra figyelés, az együttműködés, a segítségnyújtás és a közösséghez tartozás. A tanulási folyamatban és az iskola mindennapi életében egyaránt lehetőséget teremtünk a közös gondolkodásra, a közös alkotásra és a közös felelősségvállalásra.

• **Egészség és testi-lelki jóllét**

Az egészséges életmód, a rendszeres mozgás, a megfelelő pihenés, a testi és lelki egyensúly megőrzése kiemelt értékünk. Iskolánk sport- és úszáshagyományaira építve arra törekszünk, hogy a mozgás a gyermekek számára ne csupán kötelező tevékenység, hanem örömforrás és az egészséges életmód természetes része legyen.

• **Kreativitás és önkifejezés**

A kreativitást és az alkotást a gyermek személyiségfejlődésének fontos eszközének tekintjük. A művészeti, zenei, dramatikus, mozgásos és egyéb alkotó tevékenységek lehetőséget teremtenek az önkifejezésre, az érzelmek megélésére, az együttműködésre és az egyéni erősségek kibontakoztatására.

• **Anyanyelvi, nemzetiségi és kulturális értékek**

Fontosnak tartjuk a magyar nyelv és kultúra, valamint a német nemzetiségi nyelv és kulturális örökség ápolását. Tanulóinkat arra neveljük, hogy saját kulturális értékeiket ismerjék és becsüljék, ugyanakkor legyenek nyitottak más kultúrák és nézőpontok megismerésére.

• **Nyitottság és alkalmazkodóképesség**

A mai világban különösen fontos, hogy a gyermekek képesek legyenek új helyzetekhez alkalmazkodni, kérdéseket feltenni, információkat értelmezni, problémákat megoldani és új ismereteket önállóan megszerezni. Iskolánk ezért értéknek tekinti a kíváncsiságot, a kezdeményezőkézséget és a folyamatos fejlődés igényét.

• **Esélyegyenlőség és befogadás**

Minden gyermek számára biztosítani kívánjuk a fejlődés és a kibontakozás lehetőségét. Figyelembe vesszük az egyéni különbségeket, szükségleteket és fejlődési ütemet. Kiemelt

feladatunk a tehetségek támogatása, a felzárkóztatás, a hátrányok csökkentése és a lemorzsolódás megelőzése.

• Biztonság és egymás tisztelete

Iskolánkban alapvető érték a testi és lelki biztonság. A bántalmazás, a kirekesztés, a megalázás és a diszkrimináció megelőzésére és kezelésére tudatosan törekszünk. A konfliktusokat elsősorban a párbeszéd, a kölcsönös tisztelet és a felelősségvállalás eszközeivel kívánjuk kezelni.

Értékeink megvalósítása

Értékeink nem csupán deklarált elvek, hanem az iskola mindennapi működésében megjelenő irányelvek. Megvalósításuk során törekszünk a gyermekközpontú, tevékenység- és élményközpontú tanulásszervezésre, a differenciálásra, az együttműködésre, a projektjellegű és gyakorlati tanulási helyzetekre, valamint a tanulók aktív részvételére.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek az iskolában ne csupán beszéljenek az értékekről, hanem **meg is tapasztalják azokat**: együtt dolgozzanak, alkossanak, mozogjanak, segítsék egymást, döntéseket hozzanak, felelősséget vállaljanak és közös élményeket szerezzenek.

Az értékrendszerünk megvalósításában a pedagógusok, a tanulók és a szülők együttműködésére építünk. A családok véleményét és tapasztalatait fontos visszajelzésnek tekintjük, és az iskola fejlesztése során lehetőség szerint figyelembe vesszük.

Az iskola értékrendszerének végső célja, hogy tanulóink olyan **biztos értékrenddel, tudással, önismerettel és társas kompetenciákkal** hagyják el intézményünket, amelyek segítségével képesek lesznek eligazodni a világban, felelősen dönteni, együttműködni másokkal, és megtalálni saját útjukat.

AZ INTÉZMÉNY TEVÉKENYSÉGRENDSZERE

A tanulás – tanítás tevékenysége

Iskolánk tanulás- és tanításszervezésének középpontjában a **tanuló aktív részvétele, a gondolkodás fejlesztése és a tanulás örömeinek megőrzése** áll.

A mai világban nem elegendő a nagy mennyiségű ismeret megtanulása. Fontos, hogy a tanulók képesek legyenek kérdéseket feltenni, információkat keresni és értelmezni, összefüggéseket felismerni, problémákat megoldani, véleményt alkotni és azt megfelelően kifejezni. Ezért a biztos alapismeretek mellett kiemelt szerepet kap azok alkalmazása, az önálló gondolkodás és az új tudás megszerzésének képessége.

A tanítás során arra törekszünk, hogy a tanulók számára a tanulás **érthető, élményszerű, tevékenységre épülő és életközeli** legyen. A tanulási folyamatban lehetőséget biztosítunk a tapasztalatszerzésre, a felfedezésre, a kísérletezésre, a játékos és problémaközpontú feladatokra, valamint a közös gondolkodásra és alkotásra.

A tanulók életkori sajátosságait és egyéni szükségleteit figyelembe véve alkalmazzuk a differenciálás különböző formáit. Törekszünk arra, hogy minden tanuló a saját lehetőségeihez mérten fejlődhessen, megtapasztalhassa a sikerességet, és fokozatosan egyre nagyobb önállóságot szerezzen saját tanulási folyamatában.

A tanulás-tanítás alapelvei

Tanulásszervezésünk során kiemelten érvényesítjük:

- a gyermekközpontúságot;
- a tanulói aktivitást és cselekvésközpontúságot;
- a differenciálást és az egyéni tanulási utak támogatását;
- a kooperatív tanulási formákat;
- a problémamegoldó és kritikai gondolkodás fejlesztését;
- az élmény- és tapasztalati tanulást;

- a projektjellegű és interdiszciplináris tanulási helyzeteket;
- az életközeli, gyakorlati alkalmazást;
- a rendszeres és fejlesztő visszajelzést;
- a tanulói önállóság és felelősség fokozatos kialakítását.

A tanulói kíváncsiság és aktivitás fejlesztése

Célunk, hogy a tanulóiban megőrizzük és továbbfejlesszük a természetes kíváncsiságot, a kérdezés és a felfedezés igényét. Ennek érdekében:

- változatos szemléltetési és tanulási eszközöket alkalmazunk;
- lehetőséget teremtünk a tapasztalati tanulásra;
- ösztönözzük a kérdezést és a saját gondolatok megfogalmazását;
- fejlesztjük a vitakultúrát és az érvelés képességét;
- rendszeresen alkalmazunk páros és csoportos munkaformákat;
- lehetőséget biztosítunk önálló kutatásra, gyűjtésre és alkotásra;
- a tanórán kívüli környezetet is a tanulás színterének tekintjük;
- törekszünk a tanulás és a valós élethelyzetek összekapcsolására.

Együttműködés és közös tanulás

A tanulás folyamatában fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek ne csupán egyénileg, hanem egymással együttműködve is tanuljanak. A páros, csoportos és kooperatív tevékenységek fejlesztik a kommunikációt, az egymásra figyelmet, a felelősségvállalást, a konfliktuskezelést és a közös problémamegoldást.

A projekt- és témanapok, a komplex feladatok és az interdiszciplináris tanulási helyzetek lehetőséget teremtenek arra, hogy a tanulók különböző tantárgyi ismereteiket összekapcsolják, és azokat valós vagy életszerű helyzetekben alkalmazzák.

A pedagógus szerepe

A pedagógus munkájában az ismeretközlő szerep mellett egyre nagyobb hangsúlyt kap a **tanulási környezet megteremtése, a tanulási folyamat szervezése, a motiválás, a differenciálás, a támogatás és a fejlesztő visszajelzés.**

A pedagógus:

- megismeri és figyelembe veszi a tanulók egyéni sajátosságait;
- megfelelő tanulási helyzeteket és motiváló feladatokat teremt;
- támogatja az önálló gondolkodást és problémamegoldást;
- segíti a tanulók közötti együttműködést;
- differenciált feladatokkal támogatja az eltérő ütemben fejlődő tanulókat;
- felismeri és támogatja a tehetséget;
- szükség esetén célzott segítséget és fejlesztést biztosít;
- folyamatos, fejlesztő visszajelzést ad;
- saját pedagógiai gyakorlatát rendszeresen értékeli és fejleszti.

A tanuló szerepe

A tanulót a tanulási folyamat aktív résztvevőjének tekintjük. Arra törekszünk, hogy fokozatosan képessé váljon saját tanulásának megtervezésére, ellenőrzésére és értékelésére.

Célunk, hogy tanulóink:

- merjenek kérdezni és véleményt alkotni;
- legyenek képesek önállóan és együttműködve dolgozni;
- vállaljanak felelősséget saját feladataikért;
- tudják felismerni erősségeiket és fejlesztendő területeiket;
- legyenek képesek segítséget kérni és elfogadni;
- tanuljanak meg hibáikból és tapasztalataikból;
- váljanak egyre önállóbbá a tanulásban.

Mozgás, művészet és élmény a tanulásban

Iskolánk a tanulást nem kizárólag a tanteremben és nem kizárólag hagyományos tanórai keretek között értelmezi. A mozgás, a sport, az úszás, a zene, a művészeti tevékenységek, a közösségi programok és az iskolán kívüli tapasztalatszerzés egyaránt a személyiségfejlesztés és a tanulás fontos színterei.

Kiemelt törekvésünk, hogy az alsó tagozatos gyermekek számára a tanulás, a mozgás, a játék, az alkotás és a közösségi élmény egymást erősítő módon jelenjen meg.

Az új, első évfolyamtól induló képzési irány is ezt a szemléletet erősíti: a rendszeres mozgás és úszás, a választható nyelvi lehetőség, valamint a szülői igényfelmérés alapján kialakított művészeti hangsúly olyan tevékenységeket kapcsol össze, amelyek a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és társas fejlődését egyaránt támogatják.

Esélyteremtés és fejlesztés

A tanulás-tanítás során kiemelt figyelmet fordítunk a különböző tanulási szükségletekkel rendelkező gyermekek támogatására. A felzárkóztatás, a tehetséggondozás, az egyéni fejlesztés és a lemorzsolódás megelőzése egymással összefüggő feladatok.

Célunk, hogy a tanulók ne kizárólag teljesítményük alapján éljék meg az iskolai sikerességet, hanem saját fejlődésükhöz képest is megtapasztalják az előrelépést.

A tanulási környezet

A tanulási környezet kialakításakor törekszünk arra, hogy az iskola biztonságos, elfogadó és ösztönző hely legyen. A tantermi környezet mellett az iskola könyvtára, sportlétesítményei, úszómedencéje, közösségi terei, valamint az iskolán kívüli tanulási helyszínek is a pedagógiai munka részét képezhetik.

A tanulási folyamatban fontos szerepet kap az információs és digitális eszközök tudatos használata is. Célunk nem az eszközhasználat önmagáért való növelése, hanem annak pedagógiai célú alkalmazása, amikor hozzáad a megértéshez, az alkotáshoz, a kommunikációhoz vagy a problémamegoldáshoz.

A tanulás eredményessége

A tanulás eredményességét nem kizárólag a tanulmányi eredmények alapján értelmezzük. Fontosnak tartjuk a tanulók fejlődését, motivációját, önállóságát, együttműködési képességét, problémamegoldását és a tanultak gyakorlati alkalmazását is.

Az értékelés elsődleges célja a tanulási folyamat támogatása. A rendszeres visszajelzés segítségével a tanuló képet kap saját fejlődéséről, a pedagógus pedig információt szerez arról, hogy milyen további segítségre, gyakorlásra vagy fejlesztésre van szükség.

Az osztályfőnökök nevelési feladatai

Az osztályfőnököknek kiemelt szerepe van a gyerekek nevelésében.

Iránymutató feladataikat a következőkben határozzuk meg:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit.
- Segíti a tanulók közösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályában tanító pedagógusok munkáját.
- Szoros kapcsolatot tart a szülők közösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályában végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- Alakítja, figyelemmel kíséri az osztály fegyelmi helyzetét.

A további feladatokat a munkaköri leírásokban határoztuk meg.

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai:

- A javító- és osztályozó vizsgákat a tanév rendje szerint augusztus 15-e és 31-e között kell lebonyolítani. A vizsgák megszervezéséről a megbízott igazgató-helyettes gondoskodik.
- A vizsgák követelményrendszerét az adott munkaközösség határozza meg a helyi tanterv alapján.
- Osztályozó vizsgát tesz az a tanuló, akinek éves hiányzása eléri a törvényben meghatározottakat. Minden alkalommal írásbeli és szóbeli vizsgát, testnevelésből gyakorlati vizsgát tesz a tanuló.
- Félévkor az osztályozó vizsga teljesítésének határideje: február 1 – 15.
- Javító vizsgán szintén szóban és írásban vizsgázik a tanuló, testnevelés tantárgyból gyakorlati tudásáról kell számot adnia.
- A különbözeti vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.
- Az ILMT szempontjából a tanulói lemorzsolódás megelőzését szolgáló intézményi jelzőrendszer naprakész és hatékony működtetése, az érintett pedagógusokkal kiscsoportos konzultáció szervezése.

Az iskolai beszámoltatás rendje:

Fajtái:

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- az írásbeli számonkérési formák:
 - írásbeli felelet,
 - beadandó házi dolgozat,
 - röpdolgozat (bejelentés nélkül),
 - dolgozat (előző órán bejelentett),
 - témazáró dolgozat (összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő, előre bejelentett),
- a tanuló produktumának ellenőrzése,
- projektmunka,
- digitális oktatás esetén egységes informatikai rendszeren keresztül.

Elvek:

- Folyamatosság, rendszeresség.
- Korrektség, igényesség.
- Egyéni fejlődési célok meghatározása. Az egyéni haladási ütem követése.
- A tanulói önkontroll és önértékelés fejlesztése.
- Bejelentés nélkül témazáró dolgozatot nem íratunk.
- Egy napon két tantárgynál több tárgyból nem íratunk témazáró dolgozatot.
- Fokozottan figyelünk a részképesség zavarral küszködő diákokra (szóbeli számonkérés, több idő biztosítása).

A DÉLUTÁNI ÉLET - NAPKÖZIS FOGLALKOZÁSOK ÉS SZABADIDŐS PROGRAMOK

Napközi

Iskolánkban minden alsó tagozatos gyermek igénybe veheti a délutáni foglalkozást (napközit), még akkor is, ha az étkezés lehetőségével nem él. Ugyanez vonatkozik a felső tagozatosok részére tanulószoba vonatkozásában.

Célunk, hogy a tanulók a tanítási órák után olyan biztonságos, támogató és élményekben gazdag környezetben tölthessék idejüket, amely egyszerre biztosítja a tanulás támogatását, a pihenést, a mozgást, a játékot, a közösségi élményeket és az érdeklődés szerinti szabadidős tevékenységeket.

A délutáni élet szervezésében fontos alapelvünk, hogy a gyermekek életkori sajátosságait, egyéni szükségleteit, terhelhetőségét és érdeklődését figyelembe vegyük. Törekszünk arra, hogy a tanulás mellett megfelelő idő és tér jusson a regenerálódásra, a szabad játékra, a mozgásra, a beszélgetésre, az alkotásra és a közösségi együttlétre.

A napközis nevelés kiemelt céljai:

- az önálló és felelősségteljes tanulási szokások fokozatos kialakítása;
- az életkornak és az egyéni sajátosságoknak megfelelő tanulási technikák fejlesztése;
- a tanulók önállóságának, önellenőrzésének és önértékelésének erősítése;
- a tanulási motiváció fenntartása és pozitív megerősítése;
- a pihenés és regenerálódás biztosítása;
- a rendszeres mozgás és a szabad játék lehetőségének megteremtése;
- az érzelmi biztonság és a kiegyensúlyozott délutáni környezet biztosítása;
- a társas kapcsolatok, az együttműködés és a közösségi magatartás fejlesztése;
- a kulturális, művészeti és szabadidős élményekhez való hozzáférés biztosítása;
- a tanulók érdeklődésének, kezdeményezőképességének és kreativitásának támogatása.

A napközis tanulás szervezése

A délutáni tanulás során a tanulók életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően egyre nagyobb önállóságot kapnak.

Első osztályban kiemelt feladat a tanulási szokások megalapozása: a felszerelés előkészítése, az időérzék és a munkasorrend kialakítása, a feladattartás, valamint az önálló munkavégzés fokozatos kialakítása. A pedagógus folyamatosan figyelembe veszi a gyermekek egyéni munkatempóját, motivációját és szükségleteit.

Második osztálytól fokozatosan nagyobb szerepet kap az önellenőrzés, az idő és a feladatok sorrendjének megtervezése. A tanulók egyre önállóbban végzik feladataikat, a pedagógus pedig személyre szabott segítséggel, irányítással és visszajelzéssel támogatja őket.

Harmadik és negyedik osztályban az önálló tanulási technikák tudatos alkalmazása, az időbeosztás, az önellenőrzés és a felelősségvállalás kerül egyre inkább előtérbe. A segítségre szoruló tanulók differenciált támogatást kapnak, a pedagógus pedig fokozatosan a tanulási folyamat segítőjévé és tanácsadójává válik.

A napközis pedagógus, a tanító és a szaktanárok együttműködése a tanulási folyamat eredményességének fontos feltétele. A délutáni tanulás tervezésekor figyelembe vesszük a tanulók napi terhelését, a tanítási órák tapasztalatait és a délutáni szabadidős programokat is.

Célunk, hogy tanulóink minimális házi feladatot kapjanak, melyet a napköziben be tudnak fejezni.

Pihenés, játék és mozgás

A napközi fontos feladata a tanulók testi és lelki regenerálódásának biztosítása. A tanítási órákat követően lehetőséget teremtünk a kötetlen játéokra, a szabad levegőn való tartózkodásra, a mozgásra és a nyugodt elmélyülésre. Napközis nevelőink rendszeresen szerveznek kézműves, kulturális, sport foglalkozásokat, iskolán kívüli programokat.

A játékot a gyermekek fejlődésének természetes és fontos eszközének tekintjük. A szabad játék mellett szervezett mozgásos és közösségi játékokra is lehetőséget biztosítunk. A mozgásos tevékenységek kapcsolódnak iskolánk kiemelt sport- és úszásprogramjához, ugyanakkor délután elsősorban az örömteli, önkéntes és életkorhoz igazodó mozgásra helyezzük a hangsúlyt.

Törekszünk arra, hogy a délutáni programok ne növeljék indokolatlanul a gyermekek terhelését, hanem segítsék a tanítási nap utáni feltöltődést.

Szabadidős tevékenységek

A tanulás utáni időben a gyermekek érdeklődésüknek és életkoruknak megfelelő szervezett foglalkozásokon vehetnek részt.

Iskolánk jelenleg az alábbi tevékenységeket kínálja, illetve ezek körét az igényekhez és a lehetőségekhez igazodva folyamatosan fejleszti:

- zenetanulás;
- néptánc;
- futball;
- judo;
- kosárlabda;
- karate;
- röplabda;
- énekkar;
- kézműves foglalkozások;
- agyagozás;
- játékos tömegsport;
- könyvtári foglalkozások;
- mozi-, bábszínház- és színházlátogatás;
- kiállítások megtekintése;
- kulturális és közösségi programok;
- a Zsolnay Negyed által meghirdetett foglalkozások;
- egyéb, az aktuális lehetőségekhez és a tanulói érdeklődéshez igazodó programok.

A könyvtár a délutáni élet egyik fontos színtere. A tanulók számára rendszeres lehetőséget biztosítunk az olvasásra, a mesék és történetek megismerésére, valamint a könyvtár használatának és az önálló információszerzés alapjainak elsajátítására.

A délutáni szabadidős programok között fontos helyet kapnak a művészeti, kulturális és közösségi élmények. Törekszünk arra, hogy a gyermekek ne csak fogyasztói, hanem lehetőség szerint aktív résztvevői és alakítói is legyenek ezeknek a tevékenységeknek.

Tanulószoza

A felső tagozatos tanulók számára tanulószobai foglalkozásokat szervezünk. A foglalkozásokat különböző szakos pedagógusok vezetik, akik az alsó tagozaton kialakított tanulási szokásokra építve, differenciált módon segítik a tanulókat az önálló tanulásban.

A tanulószoba célja nem csupán a házi feladatok elkészítésének biztosítása, hanem az önálló tanulás, az időbeosztás, a feladatszervezés, az önellenőrzés és a felelősségvállalás fejlesztése is.

A pedagógus szükség szerint segítséget nyújt, ugyanakkor arra törekszik, hogy a tanuló egyre nagyobb önállósággal legyen képes megszervezni és ellenőrizni saját munkáját.

A délutáni élet pedagógiai alapelvei

A délutáni foglalkozások szervezése során az alábbi alapelveket érvényesítjük:

- gyermekközpontúság és érzelmi biztonság;
- az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevétele;
- a tanulás, a pihenés, a játék és a mozgás egyensúlya;
- az önállóság és a felelősség fokozatos kialakítása;
- differenciált pedagógiai segítségnyújtás;
- a szabad választás és a tanulói érdeklődés támogatása;
- közösségi élmények és együttműködés;
- művészeti, kulturális és sportélmények biztosítása;
- a szabad levegőn és az iskolán kívüli helyszíneken megvalósuló programok támogatása;
- a tanulók testi-lelki jóllétének előtérbe helyezése.

A délutáni életet ezért nem a délelőtti tanítás „meghosszabbításaként”, hanem annak kiegészítéseként értelmezzük. Arra törekszünk, hogy minden gyermek megtalálhassa benne azt a tevékenységet, amely számára örömet, sikerélményt, fejlődést és közösségi kapcsolódást jelent.

A következő időszakban a délutáni programok fejlesztésénél is fontos szempont a tanulói és szülői igények megismerése. Különösen az új első osztályos program esetében törekszünk arra, hogy a rendszeres mozgás, az úszás, az idegen nyelvi lehetőség és a művészeti tevékenységek a gyermekek életkorához, terhelhetőségéhez és érdeklődéséhez igazodó, élményszerű formában jelenjenek meg. A művészeti tevékenységek hangsúlyának meghatározásánál a szülői igényfelmérés eredményeit is figyelembe vesszük.

SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS

*„Önmagunk megismerése a legnagyobb utazás, a
legfélelmetesebb felfedezés, a legtanulságosabb találkozás.”*

(Márai Sándor)

Nagyon igazak az író szavai, amelyeket e szép és küzdelmes utazásról írt, hiszen ezen az úton örömmel és bánattal, sikerrel és csalódással, elkeseredéssel és megújulásra törekvéssel is találkozhatunk. Mégis el kell indulnunk erre az útra - és minél korábban, - mert a megtett lépések tanulással szolgálhatnak minden következőhöz.

Iskolánk személyiségfejlesztő munkájának középpontjában a gyermek áll. Arra törekszünk, hogy tanulóink biztonságos, elfogadó és támogató környezetben fejlődhessenek, megismerhessék önmagukat, felismerhessék erősségeiket és fejlesztendő területeiket, valamint fokozatosan képessé váljanak saját döntéseikért és fejlődésükért felelősséget vállalni.

Célunk olyan személyiség kialakításának támogatása, amelyben a tudás, az önismeret, az önállóság, az együttműködés, a felelősségvállalás, az empátia és a nyitottság egymást erősítve jelenik meg.

A személyiségfejlesztés fő céljai

- az önismeret és az önmagukról alkotott reális kép kialakítása;
- az érzelmek felismerésének, megértésének és megfelelő kifejezésének fejlesztése;
- az önbizalom és a pozitív énkép erősítése;
- az önállóság és a felelősségvállalás fokozatos kialakítása;
- a kitartás, a kudarcátűrés és a megküzdési képesség fejlesztése;
- a társas kapcsolatok és az együttműködés fejlesztése;
- az empátia, a tolerancia és a mások iránti tisztelet erősítése;
- a konfliktusok békés, kulturált rendezésének megtanítása;
- a kommunikációs és problémamegoldó képességek fejlesztése;
- a szabályok megértésére és elfogadására, valamint a közösségért vállalt felelősségre nevelés;

- az egészséges életmódhoz, a rendszeres mozgáshoz és a testi-lelki jóllétéhez kapcsolódó pozitív attitűd kialakítása;
- a kreativitás, az önkifejezés és az alkotás örömeinek támogatása;
- a tanulási motiváció, a kíváncsiság és a fejlődés iránti belső igény erősítése.

A személyiségfejlesztés színterei és eszközei

A személyiségfejlesztés nem egyetlen tantárgy vagy foglalkozás feladata, hanem az iskola teljes nevelési-oktatási folyamatát átható tevékenység.

A tanítási órákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon egyaránt törekszünk arra, hogy a tanulók aktív résztvevői legyenek saját fejlődésüknek. Az élményalapú, cselekvő, együttműködésre építő és projektjellegű tevékenységek lehetőséget teremtenek a döntéshozatal, a problémamegoldás, a kreativitás, a kommunikáció és az önállóság fejlesztésére.

Fontos személyiségfejlesztő színtér:

- az osztályközösség és az osztályfőnöki munka;
- a tanítási órák és a differenciált egyéni fejlesztés;
- a napközi és a tanulószoba;
- a szabadidős és közösségi programok;
- a sport- és mozgásfoglalkozások, valamint az úszás;
- a zenei és egyéb művészeti tevékenységek;
- a projektek, témanapok és közös alkotótevékenységek;
- az iskolai rendezvények és hagyományok;
- a diákönkormányzat és a közösségi szerepvállalás;
- az iskolán kívüli kulturális, sport- és közösségi programok.

A mozgás, a sport és az úszás során a teljesítmény mellett fontosnak tartjuk az örömet, a sikerélményt, a kitartást, az önfegyelmet és az egymás iránti felelősség megtapasztalását. A művészeti tevékenységek az önkifejezést, a kreativitást, az érzelmek megélését és a kulturális értékekhez való kapcsolódást támogatják.

Egyéni bánásmód és differenciálás

Tanulóink különböző képességekkel, személyiségjegyekkel, tapasztalatokkal és szükségletekkel érkeznek az iskolába. Ezért személyiségfejlesztő munkánkban is fontosnak tartjuk az egyéni sajátosságok figyelembevételét.

A pedagógus feladata, hogy a tanulók erősségeire építve segítséget nyújtson a nehézségek leküzdésében, és minden gyermek számára reális, elérhető fejlődési lehetőséget teremtsen.

Kiemelt figyelmet fordítunk:

- a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatására;
- a tanulási vagy magatartási nehézségekkel küzdő tanulók támogatására;
- a lemaradások csökkentésére és a felzárkóztatásra;
- a hátrányos helyzetből adódó nehézségek enyhítésére;
- a tanulási kudarcok megelőzésére;
- a tanulók önértékelésének és reális önismeretének fejlesztésére.

A tanulók fejlődését önmaguk korábbi teljesítményéhez is viszonyítjuk. A siker számunkra nem kizárólag a tanulmányi eredményben jelenik meg, hanem abban is, hogy a gyermek mennyire válik önállóbbá, együttműködőbbé, kitartóbbá, kezdeményezőbbé és magabiztosabbá.

Érzelmi és társas nevelés

A személyiségfejlesztés fontos része az érzelmi intelligencia és a társas kompetenciák fejlesztése. A tanulókat segítjük abban, hogy felismerjék saját érzéseiket, meg tudják fogalmazni szükségleteiket és véleményüket, valamint képesek legyenek mások érzéseinek és szempontjainak figyelembevételére.

A közös tevékenységek során gyakoroljuk:

- az egymásra figyelést;
- a kulturált véleménynyilvánítást;
- az együttműködést;
- a segítségkérést és segítségnyújtást;
- a konfliktusok békés rendezését;
- a kompromisszumkeresést;
- a közös szabályok betartását;
- a közösségért vállalt felelősséget.

Kiemelt feladatunk a biztonságos, tiszteleten alapuló iskolai környezet fenntartása. A bántó, kirekesztő és agresszív viselkedés megelőzésére, felismerésére és kezelésére tudatosan törekszünk. A gyermekek számára biztosítani kívánjuk azt a tapasztalatot, hogy problémáikkal, kérdéseikkel és nehézségeikkel bizalommal fordulhatnak az őket segítő felnőttekhez.

A pedagógus szerepe

A személyiségfejlesztésben a pedagógus elsősorban példát mutat, biztonságot teremt, irányt ad és támogató kapcsolatot alakít ki a tanulókkal.

Fontosnak tartjuk, hogy a pedagógus:

- ismerje és fogadja el a tanulók egyéni sajátosságait;
- következetes, ugyanakkor támogató nevelői magatartást tanúsítson;
- reális és teljesíthető elvárásokat fogalmazzon meg;
- erősítse a tanulók pozitív tulajdonságait;
- adjon rendszeres, fejlesztő visszajelzést;
- segítse a hibákból való tanulást;
- támogassa az önálló gondolkodást és döntéshozatalt;
- biztosítson lehetőséget a véleményalkotásra és a választásra;
- figyelje a gyermekek érzelmi és társas állapotát;
- szükség esetén együttműködjön a családdal és az iskola segítő szakembereivel.

A személyiségfejlesztés eredményességét hosszú távú folyamatként értelmezzük. Arra törekszünk, hogy tanulóink az iskolából olyan önismerettel, értékrenddel, társas és életvezetési kompetenciákkal távozzanak, amelyek segítik őket a további tanulmányaikban, közösségi kapcsolataikban és önálló életükben.

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS

*„A közösség olyan emberi együttélés, amelyet a közösségi érdek,
közös cél, közös értékrend és a tudat tart össze.”*

(Hankiss Elemér)

A közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés egymástól elválaszthatatlan, egymást kölcsönösen erősítő folyamat. Az iskolai közösség akkor válik valódi nevelőközösséggé, ha a tanulók biztonságban érzik magukat benne, megtapasztalják az összetartozás élményét, lehetőségük van véleményük kifejezésére, és aktív szerepet vállalhatnak a közös célok megvalósításában.

Célunk olyan iskolai közösség kialakítása, amelyben a gyermekek elfogadó, biztonságos és támogató környezetben tanulhatnak együtt, miközben megtapasztalják az együttműködés, a közös alkotás, a felelősségvállalás és az egymás iránti figyelem értékét.

A közösségfejlesztés során fontosnak tartjuk, hogy a tanulók ne csupán megtanulják a közösségi együttélés szabályait, hanem valódi helyzetekben tapasztalják meg azok jelentőségét. A közös tevékenységek, a játék, a sport, a művészeti és kulturális programok, a projektek, az iskolai hagyományok és rendezvények, valamint az iskolán kívüli programok mind lehetőséget teremtenek az együttműködés és a közösségi felelősség fejlődésére.

A közösségfejlesztés céljai

Célunk, hogy tanulóink:

- megtapasztalják az összetartozás és a közös célokért végzett munka örömét;
- megtanulják elfogadni és tiszteletben tartani egymás személyiségét, véleményét, képességeit és egyéni sajátosságait;
- képesek legyenek együttműködni páros, csoportos és közösségi helyzetekben;
- vállaljanak életkoruknak megfelelő felelősséget saját feladataikért és a közösségért;
- fejlődjenek a kommunikáció, az egymásra figyelem, az empátia és a konfliktuskezelés terén;
- képesek legyenek véleményük kulturált megfogalmazására, mások véleményének meghallgatására és a közös megoldások keresésére;

- tapasztalják meg, hogy a közösség működéséhez szükség van szabályokra, együttműködésre és egymás iránti felelősségre;
- legyenek képesek segítséget kérni és segítséget nyújtani;
- fogadják el a sokféleséget, és tisztelettel forduljanak a különböző háttérű, képességű és kultúrájú emberek felé;
- fejlődjenek a közös döntéshozatalban, a kezdeményezésben és a felelős véleménynyilvánításban;
- ismerjék meg és ápolják iskolánk, városunk, hazánk és a német nemzetiségi közösség kulturális értékeit és hagyományait.

A közösségfejlesztés színterei

Iskolánk közösségi életének legfontosabb színterei az osztályközösségek, a napközis csoportok, a tanulói közösségek, a diákönkormányzat, valamint az iskola egész közösségét megszólító programok.

A közösségfejlesztés valamennyi pedagógus közös feladata. Az osztályfőnök kiemelt szerepet tölt be az osztályközösség alakításában, de a folyamat csak a szaktanárok, a napközis nevelők, az iskola valamennyi dolgozója és a szülők együttműködésével lehet eredményes.

Kiemelt jelentőségűek:

- az osztály- és közösségépítő tevékenységek;
- a kooperatív és csoportos tanulási formák;
- a közös projektek és témanapok;
- az iskolai ünnepek, hagyományok és közösségi rendezvények;
- a sport- és mozgásprogramok;
- a művészeti és kulturális tevékenységek;
- a közös kirándulások, táborok és iskolán kívüli programok;
- a diákönkormányzat munkája;
- a tanulók önálló kezdeményezései és közösségi szerepvállalása.

Fontosnak tartjuk, hogy a közösségi élményekben minden tanuló megtalálhassa a számára megfelelő szerepet. A közösségfejlesztés során ezért figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, az egyéni képességeket, érdeklődést és terhelhetőséget.

Együttműködés és konfliktuskezelés

A közösségi élet természetes része, hogy különböző vélemények, érdekek és érzelmek találkoznak. Célunk, hogy a tanulók megtanulják ezeket kulturáltan kezelni, és a konfliktusokat lehetőség szerint párbeszéddel, egymás meghallgatásával és közös megoldáskereséssel rendezzék.

A pedagógusok következetes, ugyanakkor támogató jelenléttel segítik a tanulókat abban, hogy felismerjék saját és mások érzéseit, megértsék cselekedeteik következményeit, és felelősséget vállaljanak döntéseikért.

Kiemelten fontos számunkra a biztonságos, bántalmazástól és megaláztatástól mentes iskolai környezet kialakítása. A közösség minden tagjának joga van a tisztelethez, a biztonsághoz és ahhoz, hogy segítséget kérhessen, ha sérelem éri.

A tanulói részvétel és felelősségvállalás

A közösségfejlesztés fontos része, hogy a tanulók ne csupán résztvevői, hanem – életkoruknak és lehetőségeiknek megfelelően – alakítói is legyenek az iskolai életnek.

Ennek részeként lehetőséget biztosítunk számukra véleményük megfogalmazására, javaslattételre, közös döntésekben való részvételre, feladatok és közösségi szerepek vállalására.

A diákönkormányzat működése különösen fontos színtere a tanulói önállóságnak és demokratikus tapasztalatszerzésnek.

A tanulói kezdeményezéseket támogatjuk, és arra törekszünk, hogy a gyermekek megtapasztalják: véleményüknek és ötleteiknek lehet jelentősége, a közösség működéséért pedig közösen viselünk felelősséget.

Közösség és sokféleség

Iskolánk közösségében különböző képességű, személyiségű, érdeklődésű és háttérű gyermekek tanulnak együtt. A közösségfejlesztés fontos feladata, hogy a sokféleséget értéként kezeljük, és minden tanuló számára biztosítsuk a közösséghez tartozás lehetőségét.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a közösségi tevékenységekben a nehezebb helyzetben lévő, beilleszkedési vagy tanulási nehézséggel küzdő tanulók, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek is megtalálják saját helyüket és szerepüket.

A közös sport-, művészeti, kulturális és projekttevékenységek olyan helyzeteket teremtenek, amelyekben a tanulók különböző erősségei megmutatkozhatnak, és egymás értékeinek felismerése is erősödhet.

Hagyományok és közösségi identitás

Iskolánk közösségi életének fontos részei a meglévő hagyományok és rendezvények. Ezek ápolásával erősítjük az iskolához és egymáshoz való kötődést, miközben nyitottak vagyunk új közösségi kezdeményezések kialakítására is.

A belvárosi elhelyezkedést kihasználva tanulóinknak lehetőséget teremtünk Pécs történelmi és kulturális értékeinek megismerésére. Fontosnak tartjuk a magyar kulturális örökség, a német nemzetiségi kultúra és hagyományok, valamint az európai kulturális értékek megismertetését és egymás mellett való megélését.

A közösségfejlesztés végső célja, hogy tanulóink az iskolai éveik során megtapasztalják: egy közösséghez tartozni öröm és felelősség egyaránt. Olyan fiatalokat szeretnénk nevelni, akik képesek együttműködni, másokat tiszteletben tartani, véleményüket kulturáltan képviselni, segítséget adni és elfogadni, valamint saját közösségükért felelősséget vállalni.

Diákönkormányzat

A diákönkormányzat (DÖK) iskolánk közösségi életének fontos része, a tanulói részvétel és érdekképviselés egyik legfontosabb színtere. Működésének célja, hogy a tanulók életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően aktív alakítói legyenek az iskola közösségi életének, megfogalmazhassák véleményüket, javaslatokat tehessenek, és megtapasztalják a közös döntéshozatal és a felelősségvállalás jelentőségét.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók ne csupán elszenvedői vagy végrehajtói legyenek az iskolai döntéseknek, hanem lehetőségük legyen az őket érintő kérdésekben véleményt nyilvánítani, kezdeményezni és – a jogszabályokban, az intézményi szabályzatokban meghatározott keretek között – döntéseket hozni.

A diákönkormányzat céljai

A DÖK működésén keresztül szeretnénk elősegíteni, hogy tanulóink:

- megtapasztalják a demokratikus működés alapvető formáit;
- megtanulják véleményüket kulturáltan megfogalmazni és mások véleményét meghallgatni;
- képesek legyenek javaslatokat megfogalmazni és közös megoldásokat keresni;
- fejlődjenek az együttműködésben, a vitakultúrában és a konfliktusok konstruktív kezelésében;
- életkoruknak megfelelő felelősséget vállaljanak közösségükért;
- megtapasztalják, hogy kezdeményezéseiknek és ötleteiknek lehet valódi hatásuk az iskolai életre;
- fejlődjenek az önálló szervezésben, tervezésben és feladatvállalásban;
- megtanulják a közösségi döntésekhez kapcsolódó felelősséget és következményeket.

A tanulók véleményének és kezdeményezéseinek támogatása

Törekszünk arra, hogy a tanulók számára többféle lehetőség álljon rendelkezésre véleményük, kívánságaik, javaslataik és problémáik megfogalmazására.

A DÖK közvetítő szerepet tölthet be a tanulók és az iskola vezetése, valamint a pedagógusok között. Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók az őket érintő, az iskola közösségi életével kapcsolatos érdemi kérdésekben megfelelő tájékoztatást kapjanak, és lehetőségük legyen álláspontjuk kifejtésére.

A tanulói kezdeményezéseket lehetőség szerint támogatjuk. A DÖK feladata nem csupán az iskolai programok szervezése, hanem annak elősegítése is, hogy a tanulók megtapasztalják az aktív állampolgári részvétel, az együttműködés és a közös felelősségvállalás alapvető formáit.

A diákönkormányzat működésének pedagógiai támogatása

A DÖK munkáját segítő pedagógus támogató, tanácsadó és koordináló szerepet tölt be. Feladata, hogy segítse a tanulók önálló kezdeményezéseit és szervezőmunkáját, ugyanakkor lehetőség szerint teret engedjen a tanulói önállóságnak.

Arra törekszünk, hogy a pedagógus ne a tanulók helyett oldja meg a feladatokat, hanem olyan segítséget adjon, amely mellett a tanulók maguk tervezhetnek, szervezhetnek, dönthetnek és értékelhetik saját munkájukat.

A DÖK működésében ezért különösen fontosnak tartjuk:

- a tanulói kezdeményezések támogatását;
- az önálló feladatvállalást;
- a közös tervezést és döntéshozatalt;
- a kulturált vita és érvelés gyakorlását;
- az együttműködést;
- a feladatok és felelősségek megosztását;
- a megvalósult programok és döntések közös értékelését.

A diákönkormányzat közösségépítő szerepe

A DÖK fontos szerepet tölthet be az iskolai közösségi élet gazdagításában. A tanulók által kezdeményezett és szervezett programok, közösségi események és akciók erősíthetik az iskolához való kötődést és az összetartozás érzését.

A DÖK együttműködhet az osztályközösségekkel, a pedagógusokkal és az iskola vezetésével az iskolai hagyományok ápolásában, új közösségi kezdeményezések kialakításában, valamint a tanulók számára fontos programok megvalósításában.

Kiemelten támogatjuk azokat a kezdeményezéseket, amelyekben a tanulók közösen alkotnak, mozognak, sportolnak, kulturális vagy művészeti élményeket szereznek, illetve az iskola és környezete számára hasznos tevékenységet végeznek.

A diákönkormányzat jogai és feladatai

A diákönkormányzat a vonatkozó jogszabályok, az intézményi szabályzatok és saját szervezeti és működési szabályzata alapján gyakorolja döntési, egyetértési, véleményezési és javaslattevési jogait.

A DÖK döntési jogköre kiterjed különösen:

- saját működésére és munkájának megszervezésére;
- saját szervezeti és működési szabályzatának kialakítására a meghatározott keretek között;
- tisztségviselőinek megválasztására;
- a jogszabályok és az intézményi szabályozás által meghatározott iskolai programok és feladatok szervezésére;
- a számára biztosított eszközök és források felhasználására a meghatározott keretek között.

A DÖK a jogszabályokban és az intézményi szabályzatokban meghatározott esetekben egyetértési, véleményezési és javaslattevési jogot gyakorol.

A DÖK működésének alapelve, hogy a tanulók képviselete valódi párbeszédre épüljön. A képviselők feladata ezért nemcsak saját véleményük képviselete, hanem az osztályközösségek véleményének megismerése, közvetítése és a döntésekről való visszajelzés is.

A DÖK és az iskolai döntéshozatal

Célunk, hogy a tanulói részvétel az iskola mindennapi életének természetes része legyen. A DÖK működésén keresztül a tanulók megtapasztalhatják, hogy a közösségi élet alakítása együtt jár a lehetőségekkel és a felelősséggel.

A demokratikus működésre nevelés során nemcsak a döntési jogok megismerését tartjuk fontosnak, hanem azt is, hogy a tanulók megtanulják: egy közösségben szükség van egymás meghallgatására, a különböző szempontok mérlegelésére, a kompromisszumkeresésre és a meghozott döntések következményeinek vállalására.

A diákönkormányzat működését ezért az önállóság, a felelősségvállalás, az együttműködés, a tisztelet és a párbeszéd értékei mentén kívánjuk fejleszteni.

EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS DROGPREVENCIÓS PROGRAMUNK

Iskolánkban az egészségnevelés legfontosabb feladata a PREVENCIÓ.

„A jelenben úgy kell élni, hogy legyen jövő”

Az egészségfejlesztés alapelvei

Iskolánkban az egészségnevelés középpontjában a megelőzés, az egészségtudatos életvezetés kialakítása és a testi-lelki jóllét támogatása áll. Az egészségfejlesztést nem önálló, elszigetelt feladatként értelmezzük, hanem az iskola mindennapi életének szerves részeként.

Célunk, hogy tanulóink életkoruknak és egyéni sajátosságaiknak megfelelő ismereteket és tapasztalatokat szerezzenek saját egészségük megőrzéséről, és fokozatosan képessé váljanak arra, hogy felelős döntéseket hozzanak önmagukért és környezetükért.

Az egészségfejlesztés során különös figyelmet fordítunk:

- a rendszeres mozgásra és a mozgás örömeinek megtapasztalására,
- az egészséges és kiegyensúlyozott táplálkozásra,
- a megfelelő személyi higiénére és egészségügyi szokások kialakítására,
- a testi és lelki egészség összefüggéseire,
- az önismeret és az önszabályozás fejlesztésére,
- a stressz és a feszültség felismerésére és kezelésére,
- a biztonságos, támogató társas kapcsolatok kialakítására,
- a káros szenvedélyek és függőségek megelőzésére,
- a veszélyhelyzetek felismerésére és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítására.

Az egészségnevelésben a pedagógusok személyes példamutatását, a gyermekek aktív részvételét, az életkori sajátosságokhoz igazodó módszereket és a családokkal való együttműködést egyaránt fontosnak tartjuk.

Az egészségnevelés céljai

Az egészségnevelés célja, hogy tanulóink:

- ismerjék fel az egészséges életmód testi és lelki feltételeit;
- értsek a rendszeres mozgás és a megfelelő pihenés jelentőségét;
- tapasztalják meg, hogy a mozgás nem csupán teljesítmény, hanem az öröm, a közösség és a jóllét forrása is;
- alakuljon ki bennük az igény a rendszeres, életkoruknak és egyéni adottságaiknak megfelelő fizikai aktivitásra;
- rendelkezzenek az egészséges táplálkozással kapcsolatos alapvető ismeretekkel;
- legyenek képesek saját testi és lelki állapotukra figyelni, szükségleteiket felismerni és segítséget kérni;
- ismerjenek egyszerű, életkoruknak megfelelő stressz- és feszültségoldó módszereket;
- fejlődjön önismeretük, önbizalmuk, döntési és problémamegoldó képességük;
- legyenek képesek a társas hatások felismerésére és saját álláspontjuk megfogalmazására;
- tudjanak felelős döntéseket hozni egészségüket veszélyeztető helyzetekben;
- ismerjék a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-használat és más függőséget okozó magatartások veszélyeit;
- rendelkezzenek az életkoruknak megfelelő elutasítási, segítségkérési és problémamegoldási stratégiákkal;
- ismerjék a balesetmegelőzés és az elsősegélynyújtás alapvető szabályait.

1. Testi egészség, mozgás és sport

Iskolánk egyik meghatározó értéke a mozgás és a sport. Az iskola uszodája, sportpályái és tornatermei olyan lehetőséget biztosítanak, amelyre egészségnevelési programunk fontos részeként építünk.

A mozgásra nem kizárólag a testnevelés órák feladataként tekintünk. Célunk, hogy az aktív életmód az iskolai élet minél több területén megjelenjen, és a tanulók számára a mozgás örömteli, közösségi és önkifejezési lehetőséget is jelentsen.

A mindennapi mozgás és sport során:

- fejlesztjük a mozgáskultúrát és a testtudatot;
- támogatjuk az egészséges testi fejlődést;
- segítjük a megfelelő állóképesség és fizikai fittség kialakulását;
- lehetőséget biztosítunk különböző sport- és mozgásformák kipróbálására;
- ösztönözzük a tanulókat arra, hogy megtalálják azokat a mozgásformákat, amelyekben örömet lelnek;

- erősítjük az együttműködést, a kitartást, a szabályok tiszteletét és a sportszerű magatartást.

Kiemelt lehetőségünk az úszásoktatás, amely iskolánk hagyományos profiljának része. A mozgás és az úszás fejlesztésében nem az élsportolóvá válás az elsődleges cél, hanem az egészséges életmód megalapozása, a mozgás megszerettetése és az életkornak megfelelő mozgásbiztonság kialakítása.

A tanórán kívüli mozgást szolgálják többek között a sportfoglalkozások, tömegsportprogramok, házi versenyek, kirándulások, kerékpáros és egyéb szabadidős programok, valamint az iskola közösségi sporteseményei.

A fizikai állapot és fejlődés nyomon követése során törekszünk arra, hogy a visszajelzés fejlesztő, személyre szabott és a tanuló számára érthető legyen. A mérési eredményeket nem önmagukban, hanem a fejlődés támogatásának eszközeként használjuk.

2. Lelki egészség és jóllét

A testi és lelki egészséget egymással összefüggő területként kezeljük. Az iskolai környezetnek olyan biztonságos és támogató közegnek kell lennie, amelyben a gyermekek mernek kérdezni, segítséget kérni, hibázni és újra próbálkozni.

A lelki egészség fejlesztésében fontos szerepet kap:

- az önismeret és az önelfogadás;
- az érzelmek felismerése és kifejezése;
- a stressz és a feszültség kezelésének tanulása;
- a kudarcok és nehézségek feldolgozása;
- a reális önértékelés és önbizalom erősítése;
- a segítségkérés elfogadása;
- a társas kapcsolatok és a támogató közösségek kialakítása.

A tanulók lelki biztonságát az iskola minden pedagógusa segíti. Figyelmet fordítunk az életkori sajátosságokra, az egyéni különbségekre, valamint arra, hogy a gyermekek problémáikkal megfelelő időben és megfelelő személyhez fordulhassanak.

Az egészséges közösségi működés része a bántalmazás, a megalázás, a kirekesztés és az egymás sérelmére irányuló magatartások megelőzése. Az iskola biztonságos légkörének kialakításában a tanulók, a pedagógusok és a szülők együttműködésére építünk.

3. Egészséges táplálkozás

Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismereteket a tanulók életkorához igazodó, gyakorlati és élményszerű formában közvetítjük.

Célunk, hogy a gyermekek:

- ismerjék az egészséges és kiegyensúlyozott táplálkozás alapelveit;
- értsék a rendszeres étkezés és a megfelelő folyadékbevitel jelentőségét;
- képesek legyenek az élelmiszerekkel kapcsolatos információk értelmezésére;
- ismerjék a túlzott cukor-, só- és energia-bevitel egészségre gyakorolt hatásait;
- tapasztalatokat szerezhessenek az egészséges ételek elkészítéséről, kiválasztásáról és fogyasztásáról.

Az egészséges táplálkozás témái megjelenhetnek tanórai feldolgozásban, projektekben, tematikus napokon, bemutatókon, kóstolókon és az iskolai közösségi programokban.

Az iskolai étkeztetéssel kapcsolatos tapasztalatok és visszajelzések megismerésében továbbra is fontosnak tartjuk a szülőkkel és az érintett partnerekkel való együttműködést.

4. Egészségügyi és egészségvédelem

Az egészségnevelés része a megfelelő személyi higiénés szokások kialakítása, a saját test iránti felelősség és a környezet tiszteltének erősítése.

Tanulóinkat életkoruknak megfelelően segítjük abban, hogy:

- kialakítsák a rendszeres tisztálkodás és személyi higiéné igényét;
- megértsék a fertőzések megelőzésének alapvető szabályait;
- figyeljenek saját testi állapotukra;
- ismerjék a biztonságos és egészséges iskolai környezet jelentőségét;
- a testi változásokkal kapcsolatban életkoruknak megfelelő, hiteles információhoz jussanak.

5. Drogprevenció és a függőségek megelőzése

Drogprevenációs munkánk középpontjában nem a tiltás, hanem az egészséges életvezetés, a megfelelő döntési képesség, a lelki ellenálló képesség és a segítségkérés lehetőségének megerősítése áll.

A prevenciót életkorhoz igazodóan, fokozatosan végezzük. Az alsó tagozaton elsősorban az egészséges életmód, az önismeret, az érzelmek felismerése, a biztonságos döntések és a segítségkérés kerül előtérbe. A felső tagozaton egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a kortárshatás, a média és a közösségi környezet befolyásoló szerepei, valamint a kockázatos magatartások következményei.

A tanulókat felkészítjük arra, hogy:

- felismerjék az egészségüket veszélyeztető helyzeteket;
- meg tudják különböztetni a támogató és káros társas hatásokat;
- képesek legyenek nemet mondani számukra veszélyes vagy elfogadhatatlan helyzetekben;
- ismerjék a segítségkérés lehetséges formáit;
- merjenek felnőtthöz fordulni problémáikkal;
- értsék a dohányzás, az alkoholfogyasztás és a kábítószer-használat egészségügyi, pszichés és társas kockázatait;
- felismerjék, hogy a függőségek kialakulásának megelőzésében a testi és lelki egészség, az önismeret, a közösségi kapcsolatok és a megfelelő szabadidős tevékenységek egyaránt szerepet játszanak.

A prevenció megvalósításában támaszkodunk az iskola pedagógusaira, az osztályfőnöki és tanórai foglalkozásokra, tematikus programokra, projektnapokra, valamint az életkornak megfelelő külső szakmai programokra és segítő szakemberekre.

A programok kiválasztásánál alapvető szempont az életkori megfelelés, a szakmai hitelesség, a gyermekek aktív bevonása és az, hogy a foglalkozások ne pusztán információt adjanak át, hanem a mindennapi helyzetekben alkalmazható megküzdési és döntési készségeket is fejlesszék.

6. Elsősegélynyújtási alapismeretek

Az elsősegélynyújtás az egészségnevelés gyakorlati területe. Célunk, hogy tanulóink életkoruknak megfelelően képesek legyenek felismerni a veszélyhelyzeteket, segítséget kérni és az alapvető elsősegélynyújtási szabályokat alkalmazni.

A fejlesztés során fokozatosan megismerkednek:

- a veszélyhelyzet felismerésével;
- a segítségkérés és a mentőhívás alapvető szabályaival;
- a balesetek megelőzésével;

- a sérülések és rosszullétek alapvető típusaival;
- az elsősegélynyújtás legfontosabb lépéseivel;
- az újraélesztéshez kapcsolódó életkoruknak megfelelő ismeretekkel és gyakorlati elemekkel.

Az elsősegélynyújtási ismereteket lehetőség szerint játékos, szituációs és gyakorlati módszerekkel sajátíttatjuk el. A jelenlegi programban is szerepel az életkori bontás: az alsó évfolyamokon játékos formában, a felsőbb évfolyamokon egyre több gyakorlati és szituációs feladattal történik az ismeretek feldolgozása.

7. Az egészségfejlesztés módszerei és színterei

Az egészségnevelés az iskola egészének feladata. Megvalósul:

- a tanítási órákon;
- az osztályfőnöki foglalkozásokon;
- a testnevelés és úszásoktatás során;
- a napköziben és a délutáni programokban;
- szakkörökön és sportfoglalkozásokon;
- projektekben és tematikus napokon;
- kirándulásokon és egyéb iskolán kívüli programokon;
- közösségi rendezvényeken;
- az elsősegélynyújtás oktatásában;
- a tanulók és a szülők számára szervezett tájékoztató és együttműködési alkalmakon.

Az egészségfejlesztésben előnyben részesítjük az aktív, tapasztalati és együttműködésre építő módszereket. Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók ne csupán ismereteket sajátítsanak el, hanem saját tapasztalataikon keresztül alakítsák ki az egészséges életvezetéshez szükséges szokásokat és döntési mintákat.

Az egészségnevelési program megvalósítását az éves munkatervekben, az intézményi programokban és az érintett pedagógusok tervező munkájában konkretizáljuk.

8. Együttműködés a családokkal és a segítő szakemberekkel

Az egészséges életvezetés kialakításában az iskola és a család együttműködése meghatározó. A szülőket lehetőség szerint tájékoztatjuk az egészségnevelési és prevenció programokról, és számítunk tapasztalataikra, visszajelzéseikre.

Szükség esetén együttműködünk az iskola-egészségügyi szolgálattal, a védőnővel, az iskolaorvossal, az iskolapszichológussal, valamint más, az adott helyzetben bevonható segítő szakemberekkel és intézményekkel.

A segítségnyújtás során a gyermek méltóságának, biztonságának és érdekeinek tiszteletben tartása, valamint a szükséges információk felelős kezelése alapvető szempont.

9. A program eredményességének nyomon követése

Az egészségnevelési és drogrevenációs program eredményességét elsősorban nem kizárólag számszerű mutatók alapján ítéljük meg. Figyelemmel kísérjük a tanulók aktivitását, egészségtudatos magatartásának alakulását, a közösségi kapcsolatok minőségét, a segítségkérési és problémamegoldási készségek fejlődését, valamint a tanulói és szülői visszajelzéseket.

A mozgással és fizikai állapottal kapcsolatos mérési eredmények – különösen a NETFIT keretében végzett mérések – a tanulók egyéni fejlődésének támogatását szolgálják. A mérési eredmények alapján lehetőség szerint személyre szabott fejlesztési célokat és visszajelzéseket alkalmazunk.

Az egészségfejlesztésben szerzett tapasztalatokat az éves tervezés során értékeljük, és szükség esetén módosítjuk a következő időszak feladatait.

Összegzés

Egészségnevelési és drogrevenációs programunk célja, hogy tanulóink számára az egészség ne csupán elvont ismeret, hanem a mindennapi élet része legyen. Olyan tudást, tapasztalatot és megküzdési eszközöket szeretnénk adni, amelyek segítik őket abban, hogy fizikailag aktív, lelkiileg kiegyensúlyozott, önmagukért és egymásért felelősséget vállaló fiatalokká váljanak.

Iskolánk mozgás- és úszáslehetőségeire, közösségi és kulturális életére, valamint gyermekközpontú pedagógiai szemléletére építve az egészségfejlesztést az iskola teljes életét átható, élményszerű és megelőzőközpontú feladatként kezeljük.

A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Alapelveink

Iskolánkban a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók támogatását az egész nevelő-oktató munka szerves részeként kezeljük. Célunk nem csupán a problémás helyzetek kezelése, hanem azok megelőzése, a nehézségek korai felismerése és a tanuló fejlődését támogató pedagógiai környezet kialakítása.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanuló viselkedését mindig életkori sajátosságaival, személyiségével, aktuális élethelyzetével, társas kapcsolataival és egyéni szükségleteivel összefüggésben vizsgáljuk. A magatartási nehézségre nem kizárólag fegyelmi problémaként tekintünk, hanem olyan jelzésként is, amely mögött pedagógiai, tanulási, érzelmi, társas vagy egyéb okok állhatnak.

Pedagógiai munkánk alapja az elfogadó, kiszámítható és biztonságos környezet, a következetes keretek kialakítása, az egyéni különbségek figyelembevétele és a tanuló erősségeire építő támogatás.

Céljaink

Tevékenységünk célja:

- a beilleszkedési és magatartási nehézségek megelőzése, illetve a problémák korai felismerése;
- a tanuló iskolai beilleszkedésének és közösségi kapcsolatainak támogatása;
- a szabályok és közösségi normák megértésének és elfogadásának segítése;
- az önismeret, az önszabályozás és a felelősségvállalás fejlesztése;
- az érzelmek felismerésének és megfelelő kifejezésének támogatása;
- a konfliktuskezelési és problémamegoldó képesség fejlesztése;
- az együttműködés, az empátia és a mások iránti tisztelet erősítése;
- a tanulási nehézségek és a magatartási problémák közötti összefüggések feltárása;
- az iskolai kudarcok és a lemorzsolódás megelőzése;
- a tanuló erősségeinek, érdeklődésének és sikerélményeinek tudatos felhasználása;
- szükség esetén egyéni, kiscsoportos és szakmai támogatás biztosítása.

A nehézségek felismerése és feltárása

A problémák felismerésében valamennyi, a tanulóval kapcsolatba kerülő pedagógusnak szerepe van. Különösen fontos az osztályfőnök koordináló és kapcsolattartó szerepe, valamint az érintett pedagógusok együttműködése.

A feltárás során figyelemmel kísérjük többek között:

- a tanuló iskolai és közösségi beilleszkedését;
- társas kapcsolatait;
- tanórai és tanórán kívüli viselkedését;
- tanulási motivációját és teljesítményét;
- érzelmi állapotának, viselkedésének változásait;
- konfliktushelyzeteit és azok ismétlődését;
- a szabályokhoz és közösségi normákhoz való viszonyát;
- azokat a körülményeket, amelyek a nehézségek kialakulásában vagy fennmaradásában szerepet játszhatnak.

A problémák feltárásának elsődleges eszköze a gyermekkel folytatott bizalmi beszélgetés, valamint a pedagógusok és a szülők tapasztalatainak megismerése. Szükség esetén az iskola a rendelkezésére álló szakmai segítséget is igénybe veszi.

Pedagógiai támogatás

A segítségnyújtás során az egyéni szükségletekhez igazodó pedagógiai megoldásokat alkalmazunk.

A támogatás formái lehetnek:

- egyéni beszélgetés és rendszeres pedagógiai visszajelzés;
- egyéni bánásmód és differenciált pedagógiai támogatás;
- rövid, jól követhető és kiszámítható szabályok, elvárások kialakítása;
- pozitív megerősítés és a megfelelő viselkedés tudatosítása;
- a tanuló erősségeire építő feladatok és sikerélmények biztosítása;
- önismeretet és önszabályozást fejlesztő feladatok;
- társas és együttműködési készségeket fejlesztő tevékenységek;
- konfliktushelyzetek pedagógiai feldolgozása;
- szükség esetén kiscsoportos fejlesztés;

- a tanulási nehézségekhez igazodó segítség;
- közösségi, sport-, művészeti és egyéb tevékenységekbe való bekapcsolódás támogatása.

Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a tanuló ne kizárólag a nehézségei alapján kapjon figyelmet. Keressük azokat a helyzeteket és tevékenységeket, amelyekben kompetensnek, sikeresnek és a közösség számára értékesnek érezheti magát.

Közösségi beilleszkedés és konfliktuskezelés

A beilleszkedés támogatásának fontos színtere az osztályközösség. A közös szabályok kialakítása és következetes alkalmazása, az egymás iránti tisztelet, az együttműködés és a segítségnyújtás gyakorlása hozzájárul a biztonságos közösségi környezet kialakulásához.

A konfliktusokat lehetőség szerint pedagógiai tanulási helyzetként kezeljük. A tanulókat fokozatosan megtanítjuk arra, hogy felismerjék saját érzéseiket és szükségleteiket, meghallgassák a másik fél álláspontját, megfogalmazzák saját szempontjaikat, és keressenek olyan megoldást, amely figyelembe veszi a közösségi együttélés szabályait.

Különös figyelmet fordítunk a bántalmazás, a megalázás, a kirekesztés és az ismétlődő társas konfliktusok megelőzésére és kezelésére. Iskolánk célja olyan közösségi környezet fenntartása, amelyben a tanulók biztonságban érezhetik magukat, és amelyben problémáikkal segítséget kérhetnek.

A tanulókkal való együttműködés

A tanulót a saját helyzetével kapcsolatos pedagógiai folyamat aktív résztvevőjének tekintjük. Életkorának és fejlettségének megfelelően bevonjuk a problémák feltárásába, a célok megfogalmazásába és a lehetséges megoldások keresésébe.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanuló értse az elvárások okát, és lehetőséget kapjon arra, hogy saját tapasztalatait, érzéseit és szempontjait megfogalmazza.

A változás támogatásában törekszünk arra, hogy a visszajelzés konkrét, fejlesztő és előremutató legyen. Nem csupán azt tesszük egyértelművé, hogy mi nem elfogadható, hanem azt is, hogy milyen viselkedést és megoldási módot várunk helyette.

Együttműködés a családdal

A beilleszkedési és magatartási nehézségek eredményes kezelése elképzelhetetlen a családdal való együttműködés nélkül.

A szülőkkel való kapcsolatban törekszünk:

- a problémák időben történő jelzésére;
- a kölcsönös tájékoztatásra;
- a gyermek helyzetének közös értelmezésére;
- az egységes és következetes pedagógiai támogatás kialakítására;
- a tanuló fejlődésének közös nyomon követésére;
- a megoldások és a következő lépések közös keresésére.

A szülőkkel való együttműködés során fontosnak tartjuk, hogy ne a hibáztatás, hanem a gyermek támogatása legyen a közös cél.

Együttműködés szakemberekkel

Amennyiben a pedagógiai eszközök önmagukban nem elegendőek, szükség szerint együttműködünk az iskola pszichológusával és az iskola-egészségügyi szolgálat szakembereivel, valamint az adott helyzetben bevonható további segítő szakemberekkel és intézményekkel.

Az együttműködés célja a probléma okainak pontosabb megértése, a tanuló számára megfelelő támogatás kialakítása és a pedagógiai beavatkozások összehangolása.

Az együttműködés során minden esetben figyelembe vesszük a gyermek jogait, méltóságát, érdekeit és a vonatkozó szabályokat.

A pedagógus szerepe

A pedagógus feladata ebben a folyamatban nem csupán a szabályok betartatása. A pedagógus egyben példát mutat, kereteket teremt, kapcsolatot épít, segít a helyzetek értelmezésében és támogatja a tanulót a megfelelő viselkedési minták kialakításában.

A pedagógustól különösen fontos:

- a következetesség és kiszámíthatóság;
- az elfogadó, tiszteletteljes kommunikáció;
- a gyermek egyéni sajátosságainak figyelembevétele;
- az erősségekre építő szemlélet;

- a reális és egyértelmű elvárások megfogalmazása;
- a pozitív megerősítés és a fejlesztő visszajelzés;
- a konfliktusok nyugodt és konstruktív kezelése;
- szükség esetén a megfelelő segítség bevonása.

A pedagógusok együttműködése különösen fontos annak érdekében, hogy a tanulóval szembeni elvárások és a támogatás főbb irányai következetesek legyenek.

Megelőzés és közösségi megtartó erő

A beilleszkedési és magatartási nehézségek megelőzésében meghatározó szerepet tulajdonítunk a közösséghez tartozás élményének, a sikerélménynek és az aktív részvételnek.

Ezért fontosak számunkra az együttműködésre épülő tanórai és tanórán kívüli tevékenységek, a projektek, a sport- és úszásprogramok, a művészeti és kulturális tevékenységek, az iskolai rendezvények, a közösségi programok és az iskolai hagyományok.

Ezek a tevékenységek lehetőséget adnak arra, hogy a tanulók különböző helyzetekben mutathassák meg erősségeiket, új társas kapcsolatokat alakítsanak ki, felelősséget vállaljanak és megtapasztalják a közösséghez tartozás pozitív élményét.

A beilleszkedési és magatartási nehézségek kezelése mint közös felelősség

Iskolánkban a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók támogatása közös pedagógiai felelősség. A cél nem pusztán a nem megfelelő viselkedés megszüntetése, hanem a tanuló fejlődésének, iskolai sikerességének és közösségi beilleszkedésének elősegítése.

Hosszú távon arra törekszünk, hogy tanulóink képesek legyenek saját viselkedésük és érzelmeik egyre tudatosabb szabályozására, konfliktusaik konstruktív kezelésére, segítség kérésére és elfogadására, valamint arra, hogy a közösség szabályait és mások szempontjait figyelembe véve felelősen cselekedjenek.

A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

Iskolánk tanulói között nagy számban találhatunk tehetséges, nagyon jó adottságokkal rendelkező, a szülői háttérnek köszönhetően jó tanulásmotivációs háttérrel bíró gyermekeket.

Tantestületünk fontos feladatának tekinti a tehetséggondozást és képesség fejlesztést. A tehetségek fejlesztése minden műveltségi területen a szakórákon és tanórán kívüli foglalkozások keretében történik.

A képességek fejlesztése ennél általánosabb feladat és kiterjed minden tanulóra. Ennek kapcsán a tanuló tanulási stratégiákat és módszereket sajátít el.

Megjelenési formák:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- iskolai sportkör,
- a szakkörök,
- a nyitott oktatási formák, amelyek egyéni fejlődést tesznek lehetővé,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.),
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a továbbtanulás segítése.

A tehetséggondozás szinterei:

A természettudományi tantárgyak oktatása terén az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése,
- a képzési specialitásainknak megfelelő szakórák,
- differenciált tanulásszervezés,
- a tanórán kívüli foglalkozások változatos formái: szakkörök, tanfolyamok, sportfoglalkozások,
- versenyekre való felkészítés – egyéni foglalkozásokon,
- szereplés a különféle rendezvényeken,
- az iskola külső kapcsolataiból adódó lehetőségek: nyelvgyakorlás anyanyelvi területen,
- felvételi előkészítők.

A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A gyereket körülvevő szűkebb és tágabb környezetben lejátszódó folyamatok, a családok működésében jelentkező problémák, egyes társadalmi rétegek elszegényedése, leszakadása, a társadalmi átmenetből is fakadó értékzavarok, a devianciák előfordulásának növekvő mértéke az eddigieknél is fontosabbá teszi az iskolai gyermekvédelmet.

Ezek a problémák befolyásolják a gyerekek személyiségét és tanulmányi munkáját.

Az osztályfőnök feladata:

- a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók felmérése, nyilvántartása, a veszélyeztető tényezők feltárása,
- a segélyezéssel kapcsolatos ügyintézkések,
- kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal és a gyámügyi hatóságokkal,
- a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók figyelemmel kísérése a szaktanárok együttműködésével, szükség esetén intézkedés,
- a tanulók személyiségének fejlesztése, a megfelelő életszemlélet kialakítása osztályfőnök – tanár – szülő együttműködésével.

TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

1-4. évfolyam

- a tanulásban nehezebben haladó, lemaradó gyerekek számára fejlesztő, egyéni vagy csoportos foglalkozásokat tartunk délelőtt és délután,
- differenciált tanulásszervezést alkalmazunk (mennyiségi és minőségi differenciálás)

5-8. évfolyam

- a felsőbb évfolyamon tanulók számára tanulószobai foglalkozásokat szervezünk,
- a tanórai differenciált foglalkozás, az egyéni vagy csoportos fejlesztő foglalkozások, felvételi előkészítők is a hátránykompenzáció eszközei.

A fenti tanórán kívüli foglalkozások keretein kívül a felzárkóztatás egyéb formáját is alkalmazunk. Ezek:

- együttműködés a szülővel,
- egyéni beszélgetések, egyéni törődés, fokozott figyelem,
- szakember segítségül hívása.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánkban is jellemző, bár még nem jelentős számban, hogy évről évre nő a szociálisan rászoruló gyermekek száma. Feladatunk lehetőség szerint segíteni azokon a tanulókon, akik szociális körülményeiket tekintve tartósan hátrányos helyzetűek vagy átmenetileg kerülnek hátrányos helyzetbe. A hátránykompenzáció évről évre ismétlődő, folyamatos munka.

Folyamata:

A hátrányos helyzetű tanulók felmérése, regisztrációja – a szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek, eredmények számbavétele.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységek szolgálják:

- Felzárkóztató- ill. tehetséggondozó programok szervezése.
- Drog- és bűnmegelőzési programok.
- Pályaorientációs tevékenység.
- Tehetséggondozó programok – az iskolai Pallas Athéne Alapítvány, valamint pályázati támogatással.
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon.
- Motiválás arra, hogy a gyermek tanulószobai vagy napközis ellátást vegyen igénybe.
- Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, az áthelyező bizottságokkal.
- Táborozási hozzájárulások.
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ- OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK

Az iskola oktató és nevelő munkáját segítő felszerelések, eszközkészlet mennyisége átlagosnak tekinthető, ezek kiegészítése ill. felújítása folyamatos. Kiemelt fontosságú a számítástechnika terem, a két tornaterem felszerelése, a sportpálya és az uszoda eszközkészlete.

A SZÜLŐK ÉS PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI

A szülőknek egyre több területen biztosítunk lehetőséget arra, hogy az iskola életébe tevőlegesen is beleszóljanak. A szülők és a pedagógusok közti kapcsolattartásszervezete: a Szülői Szervezet.

Formái:

- szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- nyílt nap,
- rendezvények,
- szülők-nevelők bálja,
- társadalmi munka,
- kérdőíves felmérés.

A továbbfejlesztés lehetőségei:

Több olyan alkalom szervezését tervezzük, amikor a szülők és a pedagógusok kötetlen formában együtt lehetnek, pl. gyakoribb közös program a gyermekekkel.

A FELVÉTEL – ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

A leendő első osztályosok felvételénél a hatályos jogszabályok szerint járunk el.

Az iskolaváltás szabályai

Német nemzetiségi osztály 1-4. évfolyam:

- Ha a tanuló német nemzetiségi iskolában tanulta a német nyelvet, a tanulmányi eredménye, magatartása alapján.
- Ha kevesebb óraszámban tanulta a német nyelvet különbözeti vizsgával, melyre egyéni segítségnyújtással készítjük fel.

Az **5 -8. évfolyamon** nem veszünk fel nemzetiségi osztályba olyan tanulót, aki nem, vagy kis óraszámban tanulta a német nyelvet.

Az angol nyelvoktatású osztályainkban:

1 -8. évfolyamon különbözeti vizsgával, türelmi idő biztosításával, egyéni segítségnyújtással veszünk fel olyan tanulókat, akik angol nyelvet tanultak valamilyen szinten előző intézményükben

FELÜLVIZSGÁLAT, MÓDOSÍTÁS

A Pedagógiai program és a helyi tantervek felülvizsgálatát és a szükséges módosításokat a tantestület az alábbiak szerint végzi el:

- A törvényi előírások változása esetén.
- Amennyiben az iskolába jelentkezők számának csökkenése ezt indokolja.
- A tantestület egyharmadának felvetése, s legalább a kétharmadának támogatása esetén.

Az iskolánkba pályázó pedagógusoknak a meglevő programot kell elfogadni, s ennek szellemében dolgozni.

PARTNEREINK

Jó kapcsolatot épít a helyi gyermekvédelmi rendszerben érintett szervezetekkel, személyekkel, az ILMT szempontjából kiemelték:

- Szülői szervezet
- Nevelési Tanácsadó
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Családsegítő szolgálat
- Polgármesteri Hivatal
- Iskolaaorvos, védőnő
- Gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok
- Középiskolák
- Pécsi Német Önkormányzat
- POK
- PTE
- Óvodák
- Tollaslabda Szakosztály
- Pallas Athene Alapítvány

Helyi tanterv

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE

A helyi tanterv alapidokumentumai:

- Nemzeti Alaptanterv (NAT)
5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- Kerettantervek
A NAT 2020 alapján a miniszter által kiadott, az Oktatási Hivatal kerettantervi ajánlásai

Iskolánk helyi tanterve a kerettantervek alapján készült, azoknak a helyi igényekhez és lehetőségekhez igazított adaptációjaként. A Nemzeti Alaptanterv műveltségi területei a kerettantervi tantárgyi szerkezetben jelennek meg a tantervekben. A szabadon tervezhető időkeretből magasabb óraszámot biztosítunk az idegen nyelv tanításához.

Jogszabály határozza meg a tanulók tanórai foglalkozásának időkeretét. Iskolánk tantárgy- és óratervei a törvényi előírások, a munkaközösségek ajánlásainak figyelembevételével készültek.

Az 1-4. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai 2020. évi NAT alapján				
NÉMET NEMZETISÉGI NYELVOKTATÁS				
évfolyam/tantárgy	1.	2.	3.	4.
magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
matematika	4	4	4	4
etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1
környezetismeret			1	1
ének zene	2 1	2 1	2 1	2 1
vizuális kultúra	2 1	2 1	2 1	1
technika és tervezés	1	1	1	1
digitális kultúra			1	1
testnevelés	5	5	5	5
német nemzetiségi nyelv (első idegen nyelv)	+5	+5	+5	2+3
német népismeret (110/2012. 8. § (5) alapján)	1	1	1	1
<i>német nemzetiségi nyelv (szabadon tervezhető terhére)</i>	+2	+2	+2	+1
<i>német nemzetiségi nyelv (ének-zene terhére)</i>	+1	+1	+1	+1
<i>német nemzetiségi nyelv (első idegen nyelv terhére)</i>				+2
<i>német nemzetiségi nyelv (vizuális kultúra terhére)</i>	+1	+1	+1	
<i>német nemzetiségi nyelv (110/2012. 8. § (5) alapján)</i>	+1	+1	+1	+1
ÖSSZES TANÓRA	26	26	26	26
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23
Maximális órakeret	24	24	24	25
Maximális nemzetiségi órakeret*	27	27	27	28

*110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
8. § (5) A **nemzetiségi nevelést-oktatást folytató iskolában** a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege a (3) bekezdésben egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest az 1–8. évfolyamon legfeljebb **három tanítási órával**, a 9–12. évfolyamon legfeljebb négy tanítási órával **emelkedhet**.

Az 5-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai

2020. évi NAT alapján

NÉMET NEMZETISÉGI NYELVOKTATÁS

évfolyam/tantárgy	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
matematika	4	4	3	3
történelem	2	2	2	2
állampolgári ismeretek				1
hon- és népismeret*	..*			
etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1
természettudomány	2	2		
kémia			1	2
fizika			1	2
biológia			2	1
földrajz			2	1
éneke zene	2 1	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1
dráma és színház			1	
technika és tervezés	1	1	1	
digitális kultúra	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés	1	1	1	1
német nemzetiségi nyelv	+5	+5	+5	+5
német népismeret (110/2012. 8. § (5) alapján)	1	1	1	1
angol nyelv (első idegen nyelv)	2	2	1	2
<i>német nemzetiségi nyelv (szabadon tervezhető terhére)</i>	+1	+2	+2	+2
<i>német nemzetiségi nyelv (hon- és népismeret terhére)</i>	+1			
<i>német nemzetiségi nyelv (110/2012. 8. § (5) alapján)</i>	+1	+2	+1	+2
<i>német nemzetiségi nyelv (első idegen nyelv terhére)</i>	+1	+1	+2	+1
<i>német nemzetiségi nyelv (éneke-zene terhére)</i>	+1			
ÖSSZES TANÓRA	30	26	26	26
	31	31	33	33
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Kötelező alapóraszám	27	26	28	28
Maximális órakeret	28	28	30	30
Maximális nemzetiségi órakeret**	31	31	33	33

*Ötödik évfolyamon a német nemzetiségi osztályokban a hon- és népismeret tantárgyat integráltuk a magyar nyelv és irodalom, a történelem és a közösségi nevelés tantárgyakba. (Lásd! a hon- és népismeret tantárgy és az említett tantárgyak helyi tantervében.)

**110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
8. § (5) A **nemzetiségi nevelést-oktatást folytató iskolában** a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege a (3) bekezdésben egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest az 1–8. évfolyamon legfeljebb **három tanítási órával**, a 9–12. évfolyamon legfeljebb négy tanítási órával **emelkedhet**.

Az 1-4. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai 2020. évi NAT alapján				
ANGOL oktatás				
évfolyam/tantárgy	1.	2.	3.	4.
magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
matematika	4	4	4	4
etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
környezetismeret			1	1
éneke zene	2	2	2	2
vizuális kultúra	2	2	2	1
technika és tervezés	1	1	1	1
digitális kultúra			1	1
testnevelés	5	5	5	5
angol nyelv (első idegen nyelv)	+2	+2	+2	2+2
angol nyelv (szabadon tervezhető terhére)	+2	+2	+2	+2
ÖSSZES TANÓRA	24	24	24	25
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23
Maximális órakeret	24	24	24	25

Az 5-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai
2020. évi NAT alapján

ANGOL NYELVOKTATÁS				
évfolyam/tantárgy	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
matematika	4	4	3	3
történelem	2	2	2	2
állampolgári ismeretek				1
hon- és népismeret	1			
etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1
természettudomány	2	2		
kémia			1	2
fizika			1	2
biológia			2	1
földrajz			2	1
ének zene	2	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1
dráma és színház			1	
technika és tervezés	1	1	1	
digitális kultúra	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5
közösségi nevelés	1	1	1	1
angol nyelv (első idegen nyelv)	3+2	3+2	3+2	3+2
<i>angol nyelv (110/2012. 8. § (4) alapján)</i>	+2	+2	+2	+2
ÖSSZES TANÓRA	30	28	31	30
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Kötelező alapóraszám	27	26	28	28
Maximális órakeret	28	28	30	30
Emelt szintű oktatás maximális órakeret*	30	30	32	32

* 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

8. § (4) A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban, vagy ha az iskola a nemzeti köznevelésről szóló törvény 7. § (6) bekezdése szerint sportiskola feladatait látja el, továbbá **ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege a (3) bekezdésben egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest legfeljebb kettő tanítási órával emelkedhet.**

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV FELETTI ÓRASZÁM, A NEM KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK

A választott kerettantervi óraszámokat minden esetben a tananyag elmélyítésére fordítottuk. A szabadon tervezhető órakeret felhasználását a fenti táblázatok tartalmazzák.

Nem tanórai formában megszervezett „tananyag-átadás”: Témahét

*Ötödik évfolyamon a német nemzetiségi osztályokban a Hon- és népismeret tantárgyat integráltuk a magyar nyelv és irodalom, a történelem, a hit- és erkölcstan és az osztályfőnöki tantárgyakba. (Lásd! a honismeret tantárgy és az említett tantárgyak helyi tantervében.)

AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A **térítésmentes tankönyvellátás** kiterjesztése az iskolai nevelés-oktatás valamennyi évfolyamára kiterjedt.

A térítésmentes tankönyvek az iskolai könyvtár állományába kerülnek, melyeket a tanulók az utolsó tanítási napon kötelesek visszaszolgáltatni az intézmény könyvtárának, kivéve a munkafüzeteket és az alsós tanulók tankönyveit.

Az iskolánkban csak olyan tankönyveket használunk, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak, illetve amelyek szerepelnek a tankönyvjegyzékben, igazodik a tantárgyi tantervekhez.

Az egyes tantárgyak tanítása során a pedagógus tankönyveket, munkafüzeteket és különféle tanítást segítő (pl.: atlasz, szótár, feladatlap, lexikon, szöveggyűjtemény, feladatgyűjtemény, digitális tananyag.) tanulmányi segédleteket alkalmazhat. A tankönyvek, segédletek kiválasztásakor szem előtt kell tartani a költségvetés összegét. Törekszünk arra, hogy az egyes tanulást segítő szemléltető anyagok (pl.: szótárak, atlaszok) legalább egy osztályra való mennyiségben az iskolai könyvtár rendelkezésére álljanak. Az alkalmazandó tankönyveket és taneszközöket a munkaközösségeken belül a pedagógusok határozzák meg a fentiek figyelembevételével. (Amennyiben van választási lehetőségünk.)

Tartalmi szempontok:

- A tankönyv témafeldolgozása, feladatrendszere idomuljon a tanterv tartalmához, célkitűzéseihöz.
- Vegye figyelembe az adott korosztály értelmi fejlődésének, megismerő tevékenységének életkori sajátosságait.
- A tankönyv nyelvezete, szerkezete legyen követhető, áttekinthető, érthető.
- Adataiban legyen pontos, következtetéseiben logikus.
- Törekedjen a tömörségre, tartalmilag legyen igényes.
- Stílusa legyen magyaros, érthető, pontos fogalmazású.
- Ne csak ismereteket közvetítsen, hanem fejlessze a képességeket és készségeket is, neveljen gondolkodásra.

- Legyen sokoldalúan használható: az átlagos képességű tanuló sikeresen használhassa, de a kiváló képességűt is inspirálja újabb feladatok megoldására.
- Lehetőleg önállóan, kevés tanári segítséggel is használható legyen.
- Segítse elő a külső és belső vizsgákra való felkészülést.
- Gondolkodtató feladatokat tartalmazzon.
- Legyen digitális formában is.

Formai szempontok

- A tankönyv lehetőleg minél kisebb méretű legyen, lapminősége alkalmas legyen írásra, olvasásra.
- A betűforma, méret és –távolság illetve az egy oldalra kerülő szöveg – vagy feladatmennyiség feleljen meg a tanulók észlelési képességeinek.
- Legyen esztétikus, ízléses, megfelelően illusztrált, tartós és könnyen kezelhető.
- A taneszközök jól áttekinthetőek, figyelemfelkeltőek, tisztán tarthatóak és esztétikusak legyenek.

A tankönyvrendelést a tankönyvfelelős a köznevelés által működtetett elektronikus információs rendszer alkalmazásával küldi el. Az iskola május 31-ig tájékoztatja a szülőket a következő tanévben szükséges tankönyvekről, ajánlott és kötelező olvasmányokról.

A tartós tankönyveket *iskolapecséttel és sorszámmal ellátva* kapja meg a tanuló szeptember elején, az átvételt aláírásával igazolja.

Olyan tanulmányi segédleteket és taneszközöket választunk, melyeknél érvényesülnek az alábbi alapelvek:

- A választott taneszközök alkalmasak legyenek a kompetencia alapú oktatás helyi megvalósításához.
- Az erőforrások figyelembe vételével az IKT eszközök hatékony alkalmazásával valósuljon meg. (Internet, tanári és tanulói lap-top program)
- Az általunk választott programcsomagok alkalmasak legyenek a diagnosztikus és szummatív mérések megvalósításához.
- Jól használhatók legyenek a digitális oktatás során is.
- Segítse a különleges bánásmódot igénylő tanulók fejlesztését.

A munkaközösségek döntéseik előtt megegyeznek:

- Olyan tankönyvet választanak, melyek több évfolyamra kidolgozottak.
- A ciklus végéig nem váltanak tankönyvet.
- A váltás csak akkor indokolt, ha a használatban lévő tankönyvcsaládnál jobb kiadvány jelenik meg.
- Váltásnál is figyelembe vesszük a szülők véleményét.

Kiemelt „szolgáltatása” iskolánknak a német nemzetiségi és az idegen nyelv oktatása, melynek biztosításáért az elektronikus ismeretforrások folyamatos fejlesztése igen fontos feladat. Szükséges szemléltető eszközök, egyéb munkaeszközök biztosítása érdekében az iskola különböző pályázatokon is igyekszik anyagi pénzforrásokhoz jutni.

AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI

Első évfolyamba lépés:

megfelelő életkor, óvodai szakvélemény, szülői kérvény írásban (a nem körzetbe tartozók jelentkezésénél).

Felsőbb évfolyamba lépés:

Az iskola felsőbb évfolyamába léphetnek tanulóink, ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges minősítéssel teljesítették. (A továbbhaladás feltételeit a helyi tantervek tartalmazzák.)

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, ill. az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Első évfolyamon nem buktatunk, nem elfogadható teljesítmény esetén az iskolalátogatásról állítunk ki bizonyítványt. Amennyiben a tanulónak két tanév alatt sem sikerül teljesítenie az első osztályos minimális követelményeket, a tanító kezdeményezi a szakértői vizsgálatot és a tanuló elhelyezését speciális oktatási intézményben.

Ha a tanuló hiányzása az adott tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén osztályozó vizsgára utasítható, ha nem áll rendelkezésre elegendő számú jegy a tanuló értékeléséhez, és ha a nevelőtestület úgy dönt. A sikertelen osztályozóvizsga vagy a vizsgaengedély elutasítása esetén a tanuló az évfolyam ismételtesére kötelezett.

Az egyéni tanulói munkarendet a szülő igényli az Oktatási Hivatalnál. A tanuló a tanév végén minden tantárgyból az adott évfolyamon osztályozóvizsgát köteles tenni. Az értékelés, minősítés és továbbhaladás rendje ebben az esetben is azonos az általános eljárás rendjével. Az egyéni munkarenddel rendelkező tanuló az osztályozó vizsgára önállóan készül fel, erről a szülő gondoskodik.

Hosszabb külföldi tartózkodás esetén a tanuló jogviszonya szünetelhet. Amennyiben később visszatér intézményünkbe, és a máshol töltött időszakról bizonyítványt hoz, tanulmányait folytathatja.

A nevelőtestület határozata – a korábbi gyakorlat szerint:

- Ha a tantárgyi követelmények minimumát legfeljebb három tantárgyból a tanév ideje alatt nem teljesíti a tanuló, javítóvizsgát köteles tenni (augusztus 15-31.). A tanév végén a szaktanártól megkapja írásban az elégséges osztályzat elsajátításához elegendő tananyagot. Amennyiben sikeres a javítóvizsga, a tanuló magasabb évfolyamba léphet. Sikertelen eredmény esetén évfolyamot köteles ismételni. A különbözeti vizsga eredményét a bizonyítványban dokumentáljuk.
- A tanulmányok alatti vizsga - ha azt az iskolában szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.
- Vizsgaformák és követelmények: A tantárgyi vizsgák szóbeli és írásbeli részből állnak. A készségtárgyaknak gyakorlati vizsgarésze is van. A vizsgafeladatokat a szaktanár állítja össze a mindenkori érvényes kerettanterv alapján. A továbbhaladás feltétele a kerettanterv alapján meghatározott minimum követelmények teljesítése.
- Értékelés: Az értékelés ötfokozatú érdemjeggyel a bizottság tagjainak egyhangú döntése alapján történik.

A törvény lehetővé teszi:

- a szülő kérésére – eredményes teljesítés esetén is – a tanuló évfolyamot ismételjen,
- az igen gyors ütemben haladó gyerekeknek – a szülő és a nevelők egyetértésével – lehetőségük van több évfolyam követelményét egy tanévben, ill. az előírtnál rövidebb idő alatt teljesíteni. Egy-egy évfolyam teljesítését eredményes osztályozó vizsgával kötelesek zárni.

Más intézményből felsőbb osztályba kerülhetnek az új növendékek, ha

- az osztálylétszám nem haladja meg a törvény által megszabott maximális, és a fenntartó által engedélyezett létszámot,
- az osztályfőnök úgy látja, az osztályközösségbe „beleillik” az új tanuló,
- a szülőnek és gyermeknek – kínálatunkat megismerve – megfelel iskolánk.

A később felvételt nyert tanulók minden tekintetben azonos elbírálás alá esnek az eredetileg nálunk beiskolázott tanulókkal. Az esetleges hátrányok leküzdésében segítenek az osztályfőnökök és a szaktanárok.

Külföldről érkező, magyar állampolgárságú tanuló akkor kerül az életkornak megfelelő évfolyamba, ha a szaktanárok meggyőződtek arról, hogy magyar nyelven is teljesíti a kívánt követelményeket.

Felmentés

- Részleges vagy teljes felmentést kaphat a tanuló testnevelésből szakorvos javaslata alapján. Ha a tanuló gyógytestnevelésre jár, az ott szerzett érdemjegy kerül a bizonyítványba.
- Az idegen nyelv osztályzása alól felmentést kaphat a tanuló írásos szülői kérvény és a hozzá csatolt szakvélemény alapján. A felmentett tanuló köteles az idegen nyelvi órákon részt venni.
- A helyesírás osztályzása alól felmentést kaphat a tanuló írásos szülői kérvény és a hozzá csatolt szakvélemény alapján. A felmentett tanuló köteles a magyar nyelvtan órákon részt venni, az elméleti tananyagból a követelményeket teljesíteni.

A NEMZETI ALAPTANTERVEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

Alapfeladat

- általános iskolai oktatás 8 évfolyamon,
- tanórán kívüli egyéni vagy csoportos, a tanulók fejlődését szolgáló pedagógiai tartalmú foglalkozások.

Speciális feladat

Elsődlegesen tehetséggondozás (német nemzetiségi nyelvoktatás és idegen nyelvoktatás magasabb óraszámban), illetve igény szerint egyéb területeken. A tanulásban lemaradók felzárkóztatása, a lemorzsolódás megakadályozása.

A pedagógiai feladataink alapjai

Az emberi kapcsolatok, melyeknek egymás tiszteletén, megbecsülésén kell alapulniuk. A pedagógus nevelőmunkája olyan iskolai működést tegyen lehetővé, ahol a gyerekek biztonságban érzik magukat.

A pedagógus és diák közötti érzelmi kapcsolat, a gyermekek életkori sajátosságai figyelembe vételével. A gyermek feltétel nélküli elfogadása, szeretete. Az iskolában elsődleges a gyermek érdeke, személyiségének minél szélesebb kibontakoztatása.

Az **alsó tagozat** első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

A tanulók helyi tanterv szerinti nevelése és oktatása során megtanítjuk a gyerekeket írni, olvasni, számolni, képessé tesszük őket gondolataik értelmes közlésére, a tanulók elsajátítják a közvetlen tapasztalatokhoz és gyakorlati cselekvéshez kötődő gondolkodási műveleteket és logikai munkaformákat.

Megalapozzuk énképüket. Megtanítjuk őket környezetük megfigyelésére, az elemi összefüggések felismerésére. Kialakítjuk bennük az életkoruknak megfelelő szokásrendet. Személyre szóló értékeléssel formáljuk önismeretüket, erősítjük önbizalmukat.

A **felső tagozaton** folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Bővítjük, és magasabbra emeljük az addig kialakult készségeiket és a gondolkodási műveletekben való jártasságukat. Jelentősen bővítjük a természetre és a társadalomra vonatkozó ismereteiket. Segítjük a kortárs csoportba történő beilleszkedésüket, önállósodási törekvéseiket és a felnőttektől történő érzelmi leválásukat. Közreműködünk az egyéni érdeklődési irányaik kialakításában. Tanítványainkat igyekszünk az életkoruknak megfelelő értéknormák birtokába juttatni.

A felső tagozat célja, hogy tudományosan rendszerezett ismeretek nyújtásával előkészítjük a tanulókat a továbbtanulásra, a pályaválasztásra. Megkezdődik az elvont, problémamegoldó gondolkodás kiművelése. Lehetőséget adunk a gyermekeknek önmaguk kipróbálására, érdeklődésük minél teljesebb kielégítésére. Megalapozzuk emberismeretüket, erősítjük autonómiájukat. Segítjük megismerni képességeiket, lehetőségeiket, jó és rossz tulajdonságaikat. Ösztönözzük erkölcsi felfogásuk függetlenedését. Jövőképüket a vágyaik és realitás együttes tiszteletben tartásával a képességek szerinti pályaválasztásnak megfelelően törekszünk alakítani. A kiemelt fejlesztési feladatok megjelennek az iskolai oktatás valamennyi elemében, elősegítik a tantárgyközi kapcsolatok erősítését:

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

MINDENNAPOS TESTNEVELÉS

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg azzal a kitételrel, hogy az iskola tárgyi feltételének kihasználásával az 1-6. évfolyamon a heti 5 testnevelés órából heti 1 órában kötelező jelleggel úszásoktatás folyik.

Tárgyi feltételeinknek köszönhetően minden testnevelés órát délelőtt a tornateremben tartunk.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján 2024 szeptemberétől változott a mindennapos testnevelés alóli felmentés szabályozása.

Nkt. 27.§ (11): (11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.

A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

A csoportba, osztályba való besorolás elfogadásával a tanuló (a szülő) a kötelező tantárgyi óraszámokon felül elfogadja a fent leírt kötelező és választható óraszámot, a német nemzetiségi illetve az angol emelt szintű oktatás óraszámait. A szülő választását írásban közli.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés esetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A pedagógus választása a tantárgy(ak) választásával illetve az osztály választásával valósul meg. Minden év szeptember 10-ig lehet írásban jelentkezni szakkörökre, napközis illetve tanulószobai foglalkozásokra. A választással egyben pedagógust is választanak.

PROJEKTOKTATÁS

Projektoktatás keretében a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül. A projektoktatás módszereit minden pedagógus saját belátása szerint alkalmazhatja tanítási óráin, tanórán kívüli foglalkozásain.

A projektmódszer olyan tanulásszervezés, melynek középpontjában valamilyen elvégzendő tevékenység áll, és a hangsúlyt az ismeretek megszerzésének folyamatára helyezi. A projekt végére pedig olyan produktumot várunk el, mely a lehető legszélesebb vonatkozásban tárja fel az adott gondolkör.

A projektmódszer nagyfokú tanulói önállóságot tesz lehetővé, módot ad az ismeretek integrálására, az iskolán kívüli világ megismerésére, kapcsolatok kialakítására, a demokratikus közélethez szükséges készségek elsajátítására.

Kritériumok:

- A kiinduló pont a tanuló problémafelvető kérdése legyen, tervezés közösen történjék.
- A projekt megoldása a tevékenységen keresztül kapcsolódjon a valóságos helyzetekhez.
- Adjon módot individualizált munkára.
- Adjon módot csoportmunkára.
- Kidolgozása összefüggő, hosszabb időtartamra nyúljon el.
- A cél az iskolán kívüli helyzet megismerésére vagy megváltoztatására vonatkozzék. Interdiszciplinaritás jellemezze.
- A pedagógusok és a tanulók egyenrangú, ám különböző kompetenciákkal rendelkező partnerekként dolgozzanak együtt.
- A tanulók önállóan döntsenek, és legyenek felelősek saját döntéseikért.
- A pedagógus vonuljon vissza szervező, tanácsadó funkcióba.
- A tanulók közötti kapcsolatok erősek, kommunikatívak legyenek.

Minden tanévben témahetet és hosszabb projektet szervezünk tervezett témákban.

(Márton nap, pályaorientációs nap, nemzetiségi napok, karácsonyi témakör, témahetek)

A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Célok:

- A hangsúly a tanulók egyéni eredményességére és sikerességére helyeződjön – az egyének szintjén teremtdjének meg az egész életen át tartó tanulás feltételei!
- Csökkenjen a szelekció és szegregáció, mérséklődjenek az oktatási egyenlőtlenségek!
- Növekedjen az oktatási rendszer hatékonysága (adott ráfordítás mellett javuljon a tanulói teljesítmény)!
- Növekedjen az iskolahasználók elégedettségi szintje!

Alapelvek:

- cselekvésközpontú tanulásszervezés
- mélységelvű tanítás („kevesebb több”)
- gyermekközpontú módszertan
- differenciálás, egyéni tanulási utak
- kooperáció
- életszerű tartalmak
- árnyalt értékelés
- tanári szerepváltozás
- befogadó környezet

Módszerek:

Tanórai differenciálás heterogén csoportban

Ez a terület - a sikeres integráció egyik feltételeként - az egyéni fejlődési különbségeknek, szükségleteknek megfelelő fejlesztés módszereit tartalmazza.

Kooperatív tanulás

A kooperatív tanulás alapelvei az együttnevelés szempontjából lehetőséget adnak a legfontosabb kompetenciák fejlesztésére.

Tevékenységek központú pedagógiák

A cél olyan módszertani és tanulásszervezési eljárások megismertetése, amelyek a hatékony

együttnevelést szolgálják (többek között: Waldorf, Montessori, Freinet).

Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés

Ez a fejlesztés a pedagógusok saját önismeretének, önreflexiós készségeinek megerősítésére, a társadalmi előítéletek tudatosítására, azok csökkentésének lehetséges stratégiáira vonatkozó ismeretek bővítésére, az iskolai kultúra és környezet átalakítására irányul - a tanulók egyenlő lehetőségeinek és aktív részvételének biztosítása érdekében.

Hatékony tanulómegismerési technikák és patronáló rendszerek

A cél a pedagógiai kompetencia erősítése a tanulómegismerési módszerek kreatív alkalmazásában - a pedagógiai megfigyelés, dokumentumelemzés, interjútechnikák és kérdőíves eljárások területén. Ezáltal lehetővé válik, hogy a pedagógusok mélyebben, és egyúttal előítéletmentesen ismerjék meg a gyermekek viselkedését meghatározó tényezőket, valamint a tanulókra ható közvetlen környezeti jellemzőket.

Árnyalt tanulóértékelés a gyakorlatban

A tanulóértékelés a fejlesztő értékelés szemléletét és tevékenységrendszerét, a pedagógiai gyakorlatba való beépítés lehetőségeit, a szülőkkel való sikeres kommunikáció módszereit foglalja magában.

Projektpedagógia

A cél a projektpedagógia elméletének és gyakorlatának felhasználása – a kulcskompetenciák és személyiségjellemzők fejlesztése, valamint a projektmunkáknak heterogén csoportban történő megszervezése és lebonyolítása érdekében.

Óvoda-iskola átmenet támogatása

A hátrányos helyzetű gyermekek egyéni sajátosságokra alapozott, megfelelő ütemű, folyamatos, integrált közegben történő nevelésére, a 4-8 éves gyerekek megnyilvánulásainak értő fogadására és szakszerű kezelésére, az óvodapedagógusi és tanítói hatékonyság növelésére készít fel.

Módszerek az iskolai sikeresség elősegítésére

A módszerek tartalmazzák a szociális és kulturális egyenlőtlenségek (a gyermekek fejlődésére gyakorolt) hatásának vizsgálatát, a professzionális tanári kommunikációt, a pedagógusok és szülők kapcsolatrendszerének javítását a sikeresség elősegítésében.

Információs és kommunikációs technológiák alkalmazása

Az iskola infokommunikációs eszközeinek kihasználása, a digitális tananyagok alkalmazása. Az „okos-táblák”, tabletek használata. A feleltető rendszerek kihasználása a motivációra, hogy „elsők” legyenek.

AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

Az iskola feladata, hogy tanulóiban kialakítsa a kötelességtudatot, belső motivációt.

Ritka az a jól motivált diák, aki több tudásért tanul. A diák akkor és azért tanul, ha értékeit és tanulási szokásait tanárai értékelési szokásaihoz igazítja.

Az értékelés funkciói:

- a folyamatos munka - folyamatos visszajelzése,
- a tanulásra való érdekeltség megteremtése,
- motiváció,
- kontroll,
- sikert, kudarcot jelez,
- az elvárt képességek szintmérése, az előrehaladás mérése.

Követelménye legyen:

- áttekinthető,
- személyre szóló,
- kiszámítható,
- előremutató,
- a sikert hangsúlyozó,
- preferálja a szorgalmat és tehetséget.

Az első évfolyamon a tanulók csak szóveges értékelést kapnak félévkor és a tanév végén az e-naplóban (KRÉTA), melyet kinyomtatunk a szülők számára. Második év első félévében még szóvegesen értékelünk. Tanév közben a témazáró dolgozatokat százalékoljuk, ez a szülő számára arról visszajelzés, hogy hol tart a gyermeke. Az alsó tagozat többi évfolyamán félévkor és év végén jegyet kapnak a tanulók. Második, harmadik, negyedik év végén tanulóink érdemjegyet kapnak a bizonyítványba.

Funkcióik szerint a diagnosztizáló, a formatív és szummatív értékeléssel élünk.

Iskolánkban az értékelés, ellenőrzés folyamatos, a tantárgyak egy-egy szakaszához igazodik.

Az értékelés formái:**Verbális:**

Az órai munkában megjelenő tudatos, rendszeres szóbeli értékelés (igen-nem, helyes-helytelen, az óravégi értékelés).

Hosszabb beszélgetés gyerekekkel, szülővel.

Egy-egy szakasz, téma lezárásakor.

Kiemelkedő teljesítmények – az egész közösség előtt – értékelése.

Írásbeli szöveges:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyam első félévében a tanulók szöveges értékelést kapnak.

A tanulók írásbeli munkájához fűzött részletes megjegyzések, kiegészítések. (füzetmunka, témazárók, fogalmazások, feleletek).

Az szöveges értékelés szövege a következő: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, felzárkóztatásra szorul, nem felelt meg.

Osztályozás:

Igazodunk a meghatározott követelménymínimumhoz.

A 2025/26-os tanév második félévétől a Hit-és erkölcstan, Dráma és színház valamint a Hon- és népismeret tantárgyakat is ötfokú skálán, érdemjeggyel értékeljük.

A számonkérés formái (felelet, kiselőadás, órai munka, beszámoló, témazáró).

Fontos, hogy az évközi és az év végi osztályzatok összhangban legyenek egymással.

AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁSOK FORMÁI, RENDJE, KORLÁTAI, A TANULÓK TUDÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSÉBEN BETÖLTÖTT SZEREPE, SÚLYA

Iskolánkban leggyakrabban alkalmazott írásbeli beszámoltatások

Témazáró dolgozat:

- nagyobb témák végén, egész órán írják a gyerekek,
- évente több alkalommal (átlag 4) összefoglalás, gyakorlás után,
- javító dolgozat írható,
- időpontját időben megtudják a tanulók (előzetes bejelentés szóban vagy az e-naplóban),
- domináns jegy (megkülönböztetett színnel kerül az elektronikus naplóba),
- az elsajátítás mértékének megállapítása a célja.

A témazárók %-os értékelését a helyi tantervek tartalmazzák.

Írásbeli felelet:

- általában a tanóra elején írják a gyerekek,
- 2-3 kérdésre adott válaszok,
- szóbeli felelettel egyenértékű jegy,
- írhatja néhány tanuló vagy az egész osztály,
- egy lecke, anyagrész elsajátításának ellenőrzésére szolgál, többnyire az előző órai anyag számonkérése,
- a felelő az órán értesül a számonkérésről.

„Röpdolgozat”:

- egy fontos tananyagrész ellenőrzésére szolgál (szabályok, szódolgozat, alapműveletek, nyelvtani ismeretek, helyesírás, topográfia),
- az egész osztály írja,
- több dolgozat eredménye után kerül egy (átlag) jegy az elektronikus naplóba,
- a tanóra elején vagy az előző tanórán értesülnek a gyerekek a számonkérésről.

Szódolgozat:

- általában a nyelvtanárok alkalmazzák,
- ebbe a kategóriába tartoznak a fogalommagyarázatok, az alapműveletek kikérdezésére használt írásbeli feleletek,
- „kisjegyek”, amiket több alkalom után „beváltanak” naplóba írt jeggyé,
- előzetes bejelentéssel vagy előzetes bejelentés nélkül, több alkalommal írnak a tanulók az év során.

Írásbeli dolgozat:

- előre kiadott témakör önálló feldolgozása, megadott szempontok szerint (pl. házi dolgozat),
- olvasónapló, „búvárnapló”,
- egy-egy témakör feldolgozása során a fontosabb részek megerősítése,
- évi 6-8 alkalom,
- értékelése jeggyel történik, írásbeli megjegyzésekkel kiegészítve.

Kiselőadás, gyűjtőmunka:

- otthoni felkészülés adott szempontok szerint (kiegészíti a tanórai munkát),
- az elkészült írásbeli munkát leadják a szaktanároknak,
- minőségétől, mennyiségétől függően „kisjeggyel” vagy az elektronikus naplóba kerülő jeggyel értékelik.

Szintfelmérők:

- a harmadik és hatodik évfolyamon a csoportbeosztáshoz használják a nyelvtanárok,
- több éves anyagból íratják,

- előre bejelentett,
- a gyerekek nem kapnak rá osztályzatot, az eredmények a szaktanárok számára jelentenek fontos információt a csoportok kialakításához,
- más iskolából hozzánk kerülő tanulók is megírják, hogy a szaktanárok a tudásuknak megfelelő csoportba sorolják őket.

Felmérők:

- év elején és év végén,
- a tanulók hozott és szerzett tudását mérik,
- minden évben első és ötödik évfolyamon szintfelmérők,
- a hozzáadott érték mérésére szolgál.

A jegyek súlyozását beállítjuk az elektronikus naplóban.

A naplót megnézve a színek jól tükrözik a felelet fajtáját.

AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Alapelvek

Az otthoni felkészülés az iskolai tanulási folyamat kiegészítő része. Célja nem a tanórai tananyag mennyiségének növelése, hanem az iskolában megszerzett tudás elmélyítése, gyakorlása, alkalmazása, valamint az önálló tanulás fokozatos kialakítása.

Az otthoni feladatok meghatározásakor a tanulók életkorát, egyéni sajátosságait, terhelhetőségét, előzetes tudását, érdeklődését és aktuális iskolai terhelését egyaránt figyelembe vesszük.

A feladatadás alapelve, hogy a kevesebb, de átgondolt, értelmes és célzott feladat elősegíti a tanulás eredményességét. A házi feladatnak világos célja és a tanuló számára érthető elvárása kell, hogy legyen.

Az otthoni felkészülés tervezése során törekszünk arra, hogy a tanulók számára biztosított legyen az egyensúly a tanulás, a pihenés, a mozgás, a játék, a családi együttlét és a szabadidős tevékenységek között.

Az otthoni feladatok célja

Az otthoni feladatok adásának legfontosabb céljai:

- a tanórán tanultak gyakorlása és elmélyítése;
- az alapvető készségek és képességek rendszeres gyakorlása;
- az önálló tanulás és munkavégzés fokozatos kialakítása;
- a tanulási szokások és az önálló időbeosztás fejlesztése;
- a tanultak alkalmazása új vagy életszerű helyzetekben;
- a problémamegoldó, gondolkodási és kommunikációs készségek fejlesztése;
- érdeklődésre és egyéni választásra épülő kiegészítő feladatok biztosítása;
- az egyéni fejlődési szükségletekhez igazodó gyakorlás.

Az otthoni feladat lehet írásbeli vagy szóbeli, illetve olyan összetett tevékenység is, amelyben a tanuló kutat, olvas, megfigyel, gyűjt, alkot vagy saját tapasztalatait dolgozza fel.

A feladatadás szempontjai

A pedagógus a házi feladat meghatározásakor törekszik arra, hogy a feladat:

- kapcsolódjon a tanórai tanuláshoz;
- a tanuló számára egyértelmű és önállóan értelmezhető legyen;
- igazodjon a tanuló életkorához és fejlettségi szintjéhez;
- a rendelkezésre álló tanulási időn belül teljesíthető legyen;
- lehetőség szerint változatos és motiváló legyen;
- ne pusztán reprodukciót, hanem alkalmazást, gondolkodást, alkotást vagy gyakorlati tevékenységet is igényeljen;
- szükség esetén differenciált formában jelenjen meg.

Törekszünk arra, hogy a tanulók ne kizárólag azonos feladatot kapjanak. A tanulási nehézséggel küzdő tanulók számára a sikeres tanulást segítő, megfelelő nehézségű és mennyiségű feladatokat biztosítunk, a tehetséges és érdeklődő tanulók számára pedig lehetőséget adunk az elmélyülésre, kutatásra és alkotásra.

Az otthoni feladatok tervezésekor a pedagógusok figyelembe veszik az adott osztály és az egyes tanulók egyéb iskolai kötelezettségeit, programjait, valamint a tantárgyakból várható együttes terhelést.

A házi feladat mennyiségének korlátai

A házi feladat mennyiségét nem önmagában a feladatok száma, hanem azok várható elkészítési ideje, nehézsége és a tanuló egyéb iskolai terhelése alapján határozzuk meg.

Az alsó tagozaton különösen fontos, hogy az otthoni felkészülés rövid, jól strukturált, sikeresen teljesíthető és lehetőség szerint örömteli legyen. A fokozatosság elvét követve alakítjuk ki az önálló tanulás és időbeosztás szokásait.

Felsőbb évfolyamokon fokozatosan növekedhet az önálló felkészülés szerepe, azonban itt is alapelv, hogy a tanulásra fordított idő ne veszélyeztesse a megfelelő pihenést, a rendszeres mozgást és a tanuló életkorának megfelelő szabadidőt.

A különböző tantárgyakból adott feladatok mennyiségét lehetőség szerint összehangoljuk. Különösen fontos az alsó tagozaton a napközis nevelőkkel, felső tagozaton pedig az érintett szaktanárokkal való együttműködés.

A hétvégék és tanítási szünetek elsődleges célja a pihenés, feltöltődés és a családi, kulturális, szabadidős programok biztosítása, ezért ezekre nem tervezünk olyan kötelező feladatot, amely a

tanulók pihenését korlátozná. Szükség esetén ajánlott, játékos vagy érdeklődésre épülő tevékenységeket adunk.

A feladatok differenciálása

Az otthoni felkészülésben is érvényesítjük az egyéni bánásmód és a differenciálás elvét.

A feladatok lehetőség szerint többféle módon teljesíthetők. A tanulók egyéni szükségleteihez igazodhat a feladat mennyisége, nehézségi szintje, formája vagy a rendelkezésre álló idő.

Különösen fontos, hogy a tanulási nehézséggel küzdő tanulók számára a házi feladat ne jelentsen újabb sikertelenségi helyzetet. Számukra a legfontosabb készségek célzott, megfelelő terjedelmű gyakorlását biztosítjuk.

A tehetséges és érdeklődő tanulók számára lehetőséget adunk az önálló kutatásra, olvasásra, gyűjtőmunkára, alkotásra, projektfeladatokra és a tananyag egyéni érdeklődés szerinti továbbgondolására.

Az otthoni felkészülés formái

Az otthoni feladatok változatos formában jelenhetnek meg, például:

- rövid írásbeli gyakorlófeladat;
- szóbeli felkészülés;
- olvasás és szövegfeldolgozás;
- olvasónapló vagy személyes reflexió;
- megfigyelés és tapasztalatszerzés;
- gyűjtőmunka és egyszerű kutatómunka;
- kiselőadásra való felkészülés;
- kreatív, alkotó feladat;
- digitális eszközzel végzett, pedagógiailag indokolt feladat;
- projektfeladat egyéni vagy csoportos előkészítése.

A feladatadás során törekszünk arra, hogy az otthoni tanulás ne kizárólag munkafüzeti vagy füzetben elvégzendő feladatokból álljon. Értékes része lehet az olvasás, a beszélgetés, a megfigyelés, a mozgás, a környezet felfedezése, az alkotás és az önálló érdeklődés kielégítése is.

A tanuló, a pedagógus és a szülő szerepe

A tanuló feladata az életkorának megfelelő önállósággal a feladat megértése, megtervezése és elkészítése. Fokozatosan képessé kell válnia saját tanulási idejének megszervezésére és munkájának ellenőrzésére.

A pedagógus feladata olyan otthoni feladatok kijelölése, amelyek pedagógiai szempontból indokoltak, egyértelműek, teljesíthetők és illeszkednek az adott tanulócsoport terheléséhez. A pedagógus a tanulók munkájára visszajelzést ad, és szükség esetén módosítja a feladatadás gyakorlatát.

A szülő feladata elsősorban a megfelelő körülmények, a nyugodt tanulási lehetőség és a gyermek önállósodását támogató légkör biztosítása. A szülő segítsége nem jelentheti a gyermek helyett történő feladatmegoldást.

Az iskola és a család együttműködése során fontos, hogy a szülők megfelelő tájékoztatást kapjanak az otthoni felkészülés elveiről, és jelezhessék, ha a feladatok mennyisége vagy nehézsége tartósan aránytalan terhelést jelent.

Az otthoni felkészülés pedagógiai értékelése

Az otthon elkészített feladatok ellenőrzése és értékelése a tanulási folyamat része. A pedagógus az értékelés során nem kizárólag a hibák számát, hanem a fejlődést, az önállóságot, az erőfeszítést, a gondolkodást és az alkalmazott tanulási stratégiákat is figyelembe veszi.

A házi feladat nem lehet önmagában a tanuló büntetésének vagy fegyelmezésének eszköze.

A feladatok tapasztalatai alapján a pedagógusok folyamatosan felülvizsgálják a feladatadás mennyiségét, nehézségét és formáját. Az otthoni felkészülés akkor tölti be pedagógiai szerepét, ha segíti a tanuló fejlődését, önállósodását és a tanulás iránti pozitív viszony kialakulását.

Összegzés

Iskolánkban az otthoni felkészülést a tanulási folyamat támogató, de nem kizárólagos elemeként értelmezzük. A házi feladat célja a tudás elmélyítése és alkalmazása, az önálló tanulás kialakítása és az egyéni fejlődés támogatása.

A feladatadás során a tanuló életkorát, egyéni szükségleteit és teljes iskolai terhelését vesszük alapul. Törekszünk arra, hogy az otthoni felkészülés ne vegye el a gyermekektől a pihenésre, mozgásra, játékra, olvasásra, alkotásra, családi együttlétre és szabadidőre fordítható időt.

Pedagógiai célunk, hogy tanulóink fokozatosan megtanulják: a tanulás nem csupán az iskolai órákon végzett kötelezettség, hanem olyan önálló, felfedező és fejlődést támogató tevékenység, amelynek életükben is értéke van.

A CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI

A sikeres felzárkóztatás érdekében a következő munkaformák kialakítására törekszünk a tanítási tapasztalataink alapján:

- a tanórai páros munka, tanulópárok kialakítása,
- differenciált csoportmunka,
- kooperatív tanulásszervezés,
- egyéni bánásmód alkalmazása.

Minden esetben fontos a tanulók részére a folyamatos visszajelzés, a szóbeli és a szöveges értékelés következetes alkalmazásában.

Csoportbontás

A csoportbontást az elvárt teljesítménytől elmaradók száma határozza meg. A nívócsoportban való foglalkoztatás megszervezése a felzárkóztatásra szoruló és az adott tantárgyban élen járók tovább fejlődése érdekében történik.

A csoportok kialakításának alapja az iskolai tanév végi mérések és az országos kompetenciamérések iskolai eredményei, adatai.

A német nemzetiségi nyelv, illetve angol, technika és tervezés tantárgyak esetében alapvető szempont, hogy csoportbontásban tanítsuk. Ettől eltérni csak kis létszámú csoportok esetén lehet. (Jogsabályi előírás alapján.)

Időkeret

Az időkeret megállapítását és felhasználását minden évben befolyásolja az alapkészségekben mutató elmaradás, az adott tanulók vizsgált teljesítményének a szintje.

Az országos kompetenciamérés és a helyi mérések segítik a tervezést. (A felülvizsgálat időpontja megelőzi a tantárgyfelosztás elkészítését.)

A felmérésben elért eredmények támogatják a tanulók induló tudásának feltárását, beazonosíthatók, hogy mire építhetünk; feltárható, hogy mennyire rendelkeznek a tanulóink azokkal az ismeretekkel, készségekkel, képességekkel, amelyekre a tantárgy 5. illetve 6. tanév eleji tanításának megkezdésekor vagy egy-egy tematikus egység megkezdése előtt támaszkodhatunk.

Kompetenciafejlesztés

- Fejlesztjük a tanulók szövegértési-szövegalkotási képességét minden tanórán és évfolyamon.
- Az iskolába lépéskor és az egyes közoktatási szakaszok váltásakor diagnosztizáló mérést végzünk szövegértésből, matematikából és idegen nyelvből.
- A rászorulóknak korrepetálást, felzárkóztatást biztosítunk.
- Törekszünk arra, hogy a tanórákon életszerű feladatokat adjunk a tanulóknak, a tanultakat lehetőség szerint a tapasztalataikhoz kötjük.
- A „hagyományos” tantárgyak szummatív értékeléseikor kompetenciamérő feladatokat is adunk.
- Alkalmassá tesszük a szaktantermeinket és tantermeink egy részét arra, hogy abban újszerűen szervezhessük a tanítás-tanulás folyamatát. A helyiségeket felszereljük az IKT eszközökkel.
- Az IKT eszközöket egyre több tantárgy oktatásában felhasználjuk.
- A tanórákba beépítjük az alábbi kompetenciafejlesztő módszereket és tanulásszervezési eljárásokat:
 - ✓ kooperatív tanulás, egyéni és páros munka,
 - ✓ prezentáció,
 - ✓ tanórai differenciálás heterogén csoportokban,
 - ✓ portfóliók készítése,

- ✓ dramatikus módszerek és technikák alkalmazása,
- ✓ önellenőrzés, mások ellenőrzése,
- ✓ ötletroham,
- ✓ vita.

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

Iskolánkban a fittségi méréseket a felső tagozaton tanító testnevelők végzik a NETFIT útmutatásai szerint.

A mérés tudományosan megalapozott, kritériumorientált. Egységes mérőeszközökkel történik. Azokat a fittségi összetevőket méri és értékeli, melyek az egészségi állapot szempontjából meghatározóak. A testösszetétel, az aerob fittség és a vázizomzat fejlettsége ilyen összetevők. Hangsúlyt kap a fittségi próbák izület-és gerincvédelmet biztosító végrehajtása. A fizikai fittségi állapotnál személyre szabott, önálló, pedagógiai célú visszajelentést és értékelést biztosít minden tanuló számára. Az eredményeket a testnevelők online adatkezelő rendszerbe töltik fel. E rendszer teszi lehetővé a diákok számára, hogy teszteredményeiket online környezetben kezelni tudják. A szülők számára is biztosítja, hogy követni tudják gyermekük adatait, tájékozódni tudjanak fejlődésükről. A NETFIT egyénre szabott ajánlásokat fogalmaz meg a felületen egy adott diák illetve szülei számára. A testnevelők az eredmények tükrében osztály- illetve egyénspecifikus fejlesztési programot tudnak kidolgozni munkájukhoz.

A mérések eredményéről és elemzéséről minden tanévben írásban beszámolunk a tantestületnek és a fenntartónak.

AZ ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉS ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉS ELVEI

1. Az egészségnevelés és környezeti nevelés célja

Iskolánk nevelő-oktató munkájának fontos része az egészséges életmódra, a testi és lelki egészség megőrzésére, valamint a környezettudatos, felelős magatartás kialakítására nevelés.

Célunk, hogy tanulóink életkoruknak megfelelő ismereteket, készségeket és attitűdöket sajátítsanak el, amelyek segítségével képesek:

- egészségük megőrzésére és fejlesztésére;
- az egészséges életmóddal kapcsolatos felelős döntések meghozatalára;
- a rendszeres testmozgás és a megfelelő táplálkozás fontosságának felismerésére;
- testi és lelki egészségük védelmére;
- a káros szenvedélyek és függőségek megelőzésére;
- a balesetek megelőzésére és veszélyhelyzetben a megfelelő segítségnyújtásra;
- társas kapcsolataikban együttműködő, egymást tiszteletben tartó magatartásra;
- természeti és épített környezetük értékeinek megővására;
- a fenntarthatóság szempontjainak mindennapi életükben való érvényesítésére.

Az egészségnevelés és a környezeti nevelés nem önálló, elkülönült tevékenység, hanem az iskola egész nevelési-oktatási folyamatát átható feladat.

2. Az egészségfejlesztés alapelvei

Az egészségfejlesztés során a megelőzésre, a tanulók életkori sajátosságaira, egyéni szükségleteire és aktív részvételére építünk.

Kiemelt területeink:

- az egészséges táplálkozásra nevelés;
- a rendszeres testmozgás és a fizikailag aktív életmód támogatása;
- a testi higiéné és az egészségmegőrzés;
- a testi és lelki egészség védelme;
- a megfelelő társas kapcsolatok és a konfliktusok erőszakmentes kezelése;
- a stressz- és problémakezelési készségek fejlesztése;

- a káros szenvedélyek és függőségek megelőzése;
- a biztonságos, balesetmentes életvitel kialakítása;
- az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása.

Az egészségnevelésben törekszünk arra, hogy a tanulók ne csupán ismereteket szerezzenek, hanem azokat a mindennapi életben is alkalmazni tudják.

3. Az egészségfejlesztés megvalósulásának színterei

Az egészségfejlesztés az iskolai élet valamennyi területén megjelenik:

- a tanórai nevelés-oktatásban;
- az osztályfőnöki munkában;
- a testnevelés és sport foglalkozásokon;
- a napközis és egyéb tanórán kívüli foglalkozásokon;
- az iskolai programokon, témaheteken és projektekben;
- a szabadidős tevékenységekben;
- a tanulók közösségi életében;
- a szülőkkel és az iskola egészségügyi partnereivel való együttműködésben.

Az egészségnevelés szervesen kapcsolódik iskolánk komplex intézményi mozgásprogramjához, valamint az egészségmegőrzést és drogprevenciót szolgáló tevékenységeinkhez. A PP jelenlegi szövege is kiemeli az egészséges életmódra, a testi-lelki egészségre, a fizikailag aktív életvezetésre és a drogprevencióra nevelést.

4. Drogprevenció és a függőségek megelőzése

Iskolánkban az egészségnevelés egyik kiemelt feladata a prevenció.

A drogprevenció során arra törekszünk, hogy tanulóink:

- életkoruknak megfelelő ismereteket szerezzenek a káros szenvedélyekről és azok következményeiről;
- felismerjék a kockázatos helyzeteket;
- képesek legyenek segítséget kérni;
- fejlődjön döntési és problémamegoldó képességük;
- megerősödjön önismeretük és önvédelmi képességük;
- ismerjék az egészséges életmód és a támogató társas kapcsolatok szerepét.

A megelőzésben fontosnak tartjuk a család, az iskola, az iskola-egészségügyi szolgálat és szükség szerint a megfelelő külső szakemberek együttműködését.

5. Lelki egészség, társas kapcsolatok és biztonság

Az egészségfejlesztés része a tanulók lelki egészségének támogatása és a biztonságos, elfogadó iskolai környezet kialakítása.

Ennek keretében kiemelt figyelmet fordítunk:

- az önismeret és önbizalom fejlesztésére;
- az érzelmek felismerésére és megfelelő kifejezésére;
- az együttműködés és kommunikáció fejlesztésére;
- a konfliktuskezelési készségek kialakítására;
- a segítségkérés és segítségnyújtás képességének fejlesztésére;
- a bántalmazás és az iskolai erőszak megelőzésére;
- a közösséghez tartozás és egymás iránti felelősség erősítésére.

Törekszünk arra, hogy a tanulók számára olyan iskolai környezetet biztosítsunk, amelyben problémáikkal bizalommal fordulhatnak a pedagógusokhoz és az iskola megfelelő segítő szakembereihez.

6. Elsősegélynyújtás és balesetmegelőzés

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása az egészségfejlesztés része.

Célunk, hogy a tanulók életkoruknak megfelelően:

- felismerjék a veszélyhelyzeteket;
- megismerjék a legfontosabb balesetmegelőzési szabályokat;
- képesek legyenek szükség esetén segítséget kérni;
- megismerjék az alapvető elsősegélynyújtási teendőket;
- sajátítsák el a felelősségteljes, segítő magatartás alapjait.

Az elsősegélynyújtási ismeretek átadását az iskola pedagógiai programjában meghatározott életkori szintekhez igazítjuk.

7. Környezeti nevelés és fenntarthatóság

A környezeti nevelés célja, hogy tanulóinkban kialakuljon a környezet iránti felelősségérzet, a természeti és épített környezet értékeinek tisztelete, valamint a fenntartható életmód iránti igény.

Kiemelt feladataink:

- a természeti környezet értékeinek megismerése és védelme;
- a környezettudatos magatartás kialakítása;
- a takarékos víz- és energiahasználatra nevelés;
- a hulladék mennyiségének csökkentése és a szelektív hulladékgyűjtés támogatása;
- az újrahasználat és az újrahasznosítás lehetőségeinek megismertetése;
- a fogyasztási szokások környezeti hatásainak tudatosítása;
- az iskola és közvetlen környezetének rendezettségére, védelmére való törekvés;
- a fenntarthatóság szempontjainak megjelenítése a tanórai és tanórán kívüli tevékenységekben.

A környezettudatos magatartásra nevelés jelenleg is szerepel a PP kiemelt nevelési területei között, a fenntarthatóság szempontjaira építve.

8. Az ÖKOISKOLA-szemlélet

Iskolánk az ÖKOISKOLA szemléletét a mindennapi pedagógiai gyakorlatban is érvényesíti.

Ennek megfelelően törekszünk arra, hogy a környezettudatosság ne kizárólag egyes tanórák vagy programok témája legyen, hanem az iskolai élet egészében megjelenjen.

Az ÖKOISKOLA-szemlélethez kapcsolódó éves feladatokat az iskola éves munkatervében és az egyes munkaközösségek, illetve pedagógusok terveiben jelenítjük meg.

9. Együttműködés

Az egészségnevelés és a környezeti nevelés eredményességének feltétele az iskola közösségének együttműködése.

A feladatok megvalósításában együttműködünk:

- a tanulókkal;
- a szülőkkel;
- az iskola pedagógusaival és munkaközösségeivel;
- az iskola-egészségügyi szolgálattal;

- szükség szerint külső szakemberekkel és szervezetekkel.

A szülők tájékoztatását és bevonását fontosnak tartjuk, különösen az egészséges életmóddal, a prevencióval, a gyermekek biztonságával és a környezettudatos életvitellel kapcsolatos kérdésekben.

10. Tervezés, nyomon követés és értékelés

Az egészségnevelési és környezeti nevelési feladatokat az iskola éves munkaterve, az érintett munkaközösségek tervei, az osztályfőnöki munka és az egyes programok tervei alapján valósítjuk meg.

A megvalósulást folyamatosan nyomon követjük. Az értékelés során figyelembe vesszük:

- a tanulói részvételt;
- a programok tapasztalatait;
- a pedagógusok és a tanulók visszajelzéseit;
- a szülői visszajelzéseket;
- az iskola-egészségügyi szolgálattal folytatott együttműködés tapasztalatait;
- az éves munkatervben meghatározott feladatok teljesülését.

Az egészségnevelési és környezeti nevelési feladatokat szükség szerint felülvizsgáljuk, és az iskola aktuális szükségleteihez, valamint a jogszabályi és szakmai változásokhoz igazítjuk.

A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁS ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI

Magatartás értékelése

Az alsó tagozaton

Példás – aki

- a közösség alakítását, fejlődését munkájával, példás viselkedésével elősegíti, társait is erre ösztönzi,
- a Házirendet megtartja, társait is erre ösztönzi,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias,
- fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész.

Jó – aki

- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás,
- a Házirendet és az iskolai együttélés szabályait megtartja,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias,
- fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható, pontos.

Változó – aki

- a közösségi munkába nehezen vonható be, viselkedésével szemben kifogás merül fel tanórán és szabadidőben,
- a Házirendet és egyéb szabályokat csak állandó figyelmeztetéssel tartja be,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben nem udvarias és nem tisztelettudó,
- fegyelme ingadozó, munkája pontatlan.

Rossz – aki

- szándékosan árt a közösségnek, társainak; a követelményeket megszegi,
- a Házirendet gyakran nem tartja be,
- magatartására a durvaság, a gorombaság a jellemző,
- gyakran használ durva szavakat,

- igazolatlan mulasztása van,
- a közösség és társai tulajdonát, értékeit rongálja,
- az iskola hírnevét rontja.

Felső tagozaton

Példás:

- Az iskola által elvárt magatartási normákat (házirend) az iskolán kívül is betartja.
- A vállalt és a rábízott feladatokat szívesen, pontosan elvégzi.
- Segítőkész, udvarias, a közösségi és a társadalmi munkában is példamutató.
- A közösség vagyonát védi.

Jó:

- A rábízott feladatokat jól elvégzi.
- Az iskolai szokásokat (házirendet) betartja.
- Viselkedésével semmilyen körülmények közt nem ad okot panaszra.
- Teljesíti az iskolai követelményeket.
- Jól tevékenykedik a közösségi és társadalmi munkában.
- A közösség vagyonát védi.

Változó:

- Tudatosan nem árt a közösségnek, de a követelményeket nem mindig teljesíti, nem lehet mindig számítani rá.
- Hajlamos a fegyelem megsértésére.
- Községi és társadalmi munkájában is megbízhatatlan.
- Szándékosan nem rongálja a közösség és társai tulajdonát, értékeit.
- Igazolatlan mulasztása van.
- Viselkedése társaival, felnőttekkel szemben időnként udvariatlan.
- Hangvétele, kifejezései kifogásolhatók.
- Tanítási órán fegyelmezetlen, társait is zavarja időnként.

Rossz:

- Szándékosan árt a közösségnek, tanulótársainak.
- A követelményeket megszegi, a házirendet gyakran nem tartja be.
- Magatartására a durvaság, a gorombaság a jellemző.
- Gyakran használ durva szavakat.
- Igazolatlan mulasztása van.
- A közösség és társai tulajdonát, értékeit rongálja.
- Az iskola hírnevét rontja.

A szorgalom osztályzatának szempontjai

Alsó tagozaton

Példás:

- Igényli tudása bővítését, munkavégzése pontos, megbízható.
- Minden tárgybán elvégzi feladatait.
- Önálló a munkában, önellenőrzése rendes.
- Kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, mindig felkészült, figyel, érdeklődik.
- Érdeklődése az iskolán kívüli ismeretekre is kiterjed.
- Egyes tárgyakban a tananyagon felül is produkál.

Jó:

- Figyel az órákon, feladatait elvégzi, az órákra felkészül, rendszeresen dolgozik.
- Jól dolgozik és ellenőrzi önmagát.
- Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó:

- Munkája ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan.
- Önállótlán, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát.
- Szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire.
- Felszerelése hiányos.

Hanyag:

- Figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.
- Néha nem hajlandó munkavégzésre.
- Nem törődik kötelességeivel, érdektelenség, közöny jellemzi.
- Felszerelése hiányos.

Felső tagozaton

Példás:

- Tanulmányi munkájában céltudatos, munkavégzése pontos, megbízható.
- Minden feladatot önként elvégez, és az érdeklődési területén külön feladatot is vállal.
- Kifejti véleményét, a gyengébbeket segíti.
- Felszerelését gondosan rendben tartja.
- Gondoskodik a szükséges taneszközökről.
- Esetleges hiányosságait felszólítás nélkül pótolja.
- Munkái külalakja esztétikus.

Jó:

- A tanulmányi munkájában többnyire pontos, megbízható.
- Feladatait elvégzi.
- Önállóan tanul.
- Probléma esetén segítséget kér.
- Felszerelése gondozott.
- A szükséges tanszereit az órákra elviszi.
- Hiányosságait felszólítás nélkül pótolja.
- Írásbeli munkája esztétikus.

Változó

- Felkészültsége változó.
- Tanulmányi munkában való részvétele ingadozó.
- Figyelmetlenség és pontatlanság jellemzi.
- Nem érzi a saját felelősségét a munkában, a tanulásban.
- Külső ösztönzésre tanul.
- Készülése, érdeklődése változó.
- Felszerelése hiányos.
- Elmaradásait ösztönzésre pótolja.
- Írásbeli munkája kifogásolható.

Hanyag:

- Feladatait általában nem végzi el.
- A tanulmányi munkájában megbízhatatlan, rendszerint készületlen.
- Önálló munkát felszólításra sem végez.
- Tanulmányaival szemben közönyös, érdektelen.
- Felszerelése hiányos és gondozatlan.
- Hiányosságait nem pótolja.
- Írásbeli munkája rendetlen.

A NEMZETISÉGI, ETNIKAI KISEBBSÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉGI, ETNIKAI KISEBBSÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

Iskolánkban kiemelt figyelmet fordítunk a tanulók kulturális sokszínűség iránti nyitottságának, a nemzetiségi kultúra értékei iránti érdeklődésének és az egymás kultúrája iránti tiszteletének kialakítására.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók számára is biztosítjuk a településen, illetve környezetében élő nemzetiség kultúrájának megismerését. Ennek célja, hogy tanulóink megismerjék a nemzetiségi közösség történetének, hagyományainak, nyelvének, szellemi és tárgyi kultúrájának fontosabb elemeit, és ezáltal nyitottabbá váljanak a kulturális sokszínűség iránt.

A nemzetiségi kultúra megismerése elsősorban az iskolai nevelés-oktatás folyamatába integráltan valósul meg, az életkori sajátosságok figyelembevételével.

A tananyag és a kapcsolódó tevékenységek során megjelenhetnek különösen:

- a nemzetiségi közösség történetéhez kapcsolódó ismeretek;
- a nemzetiségi nyelv és nyelvi kultúra értékei;
- a népi és kulturális hagyományok;
- a népszokások, ünnepek és jeles napok;
- a népzene, néptánc és más művészeti értékek;
- a népviselet és a tárgyi kultúra;
- a nemzetiségi gasztronómia;
- a helyi és regionális nemzetiségi emlékek, értékek és hagyományok;
- a nemzetiségi közösségek jelenlegi kulturális élete.

A nemzetiségi kultúra megismerése történhet tanórai keretek között, tantárgyak közötti kapcsolódások révén, valamint projektfeladatok, témahetek, kulturális programok, hagyományőrző rendezvények, kiállítások, kirándulások, előadások és egyéb közösségi tevékenységek keretében.

Iskolánk német nemzetiségi nyelvoktatásához kapcsolódóan különösen fontosnak tartjuk a német nemzetiségi kultúra és hagyományok megismertetését, a helyi és regionális kulturális értékek közvetítését, valamint a hagyományok megőrzését és továbbadását.

A nemzetiségi kultúra megismerését szolgáló tevékenységek során törekszünk arra, hogy a tanulók felismerjék a kulturális sokszínűség értékeit, tiszteletben tartsák más közösségek hagyományait, és saját kulturális környezetük értékeit is megbecsüljék.

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

Jelen Pedagógiai Program az elfogadását és jóváhagyását követően lép hatályba, és az intézmény nevelő-oktató munkájának alapidokumentumaként mindaddig alkalmazandó, amíg annak módosítására vagy új Pedagógiai Program elfogadására nem kerül sor.

A Pedagógiai Program megvalósulását és bevalását az intézmény folyamatosan figyelemmel kíséri. A felülvizsgálat során figyelembe vesszük a jogszabályi változásokat, az intézmény működésében bekövetkező változásokat, a pedagógiai tapasztalatokat, valamint a tanulók, a szülők és a pedagógusok visszajelzéseit.

A Pedagógiai Program módosítására különösen akkor kerül sor, ha azt jogszabályi változás, az intézmény feladatainak vagy pedagógiai programjának változása, illetve a megvalósítás során szerzett tapasztalatok szükségessé teszik.

A módosítás és a program elfogadása során az intézmény a mindenkor hatályos jogszabályokban meghatározott véleményezési, egyeztetési és jóváhagyási szabályokat alkalmazza.

A Pedagógiai Program nyilvános. Az intézmény gondoskodik arról, hogy annak hatályos változata az érdekeltek számára hozzáférhető legyen.

A Pedagógiai Program mellékletei a program szerves részét képezik. A mellékletek szükség szerinti aktualizálása és módosítása a vonatkozó szabályok szerint történik.

A Pedagógiai Program igazgatói jóváhagyása

A Pécsi Belvárosi Általános Iskola nevelőtestülete által elfogadott, az arra jogosult szervezetek véleményének figyelembevételével kialakított, valamint a fenntartó egyetértésével rendelkező Pedagógiai Programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömben jóváhagyom.

Kelt: Pécs, 2026. 09. hó 01. nap

R. Szm
intézményi igazgató

Hatálybalépés és nyilvánosságra hozatal

Jelen Pedagógiai Program a benne meghatározott időpontban lép hatályba.

Az intézményi igazgató gondoskodik a Pedagógiai Program jogszabályban meghatározott módon történő nyilvánosságra hozataláról, az intézmény honlapján történő közzétételéről, valamint az érintettek számára történő hozzáférhetővé tételéről.

Jelen Pedagógiai Program hatálybalépésével az intézmény korábbi Pedagógiai Programja hatályát veszti.

Kelt: Pécs, 2026. 09. hó 01. nap

R. Szm
intézményi igazgató

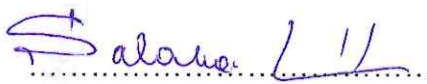
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

a Pedagógiai Program véleményezéséhez, elfogadásához és jóváhagyásához

A diákönkormányzat véleménye

A Pécsi Belvárosi Általános Iskola diákönkormányzata a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 120. § (4) bekezdésében biztosított véleménynyilvánítási és javaslattevési jogkörében eljárva az intézmény Pedagógiai Programját megismerte és megtárgyalta, az abban foglaltakkal kapcsolatban véleményét kialakította.

Kelt: Pécs, 2026. 09. hó 14. nap

a diákönkormányzat képviselője

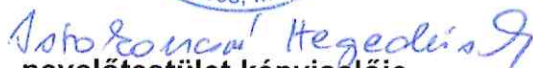
A nevelőtestület elfogadó nyilatkozata

A Pécsi Belvárosi Általános Iskola nevelőtestülete a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdésében és a 70. § (2) a) pontjában biztosított jogkörében eljárva, az arra jogosult szervezetek véleményének megismerését követően az intézmény Pedagógiai Programját megtárgyalta és **elfogadta**.

A Pedagógiai Program elfogadásáról a nevelőtestület a 2026. szeptember hó 14. napján megtartott nevelőtestületi értekezletén döntött.

A Pedagógiai Program elfogadását a nevelőtestületi értekezletről készült jegyzőkönyv igazolja.

Kelt: Pécs, 2026. 09. hó 14. nap

nevelőtestület képviselője

intézményi igazgató